

# 2020-mi isertitat

## Imarisai

---

<b>1. Aallaqqaasiut</b> .....	<b>2</b>
<b>2. Isertitat suuppat?</b> .....	<b>3</b>
<b>3. Inuit isertitaat</b> .....	<b>4</b>
3.1 2020-mi inuit isertitaat .....	4
3.2 Kommunini isertitat .....	9
3.3 Distriktini isertitat .....	11
3.4 Illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitat .....	13
3.5 Isertitat suaassutsimut immikkoortillugit .....	16
3.6 Isertitat ilinniagaqarsimanerup qaffasissusaanut immikkoortillugit .....	17
<b>4. Ilaqtariit isertitaat</b> .....	<b>18</b>
<b>5. Akileraartarnermut isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat</b> .....	<b>21</b>
<b>6. Isertitat assigiinngisitaarneri</b> .....	<b>23</b>
6.1 2002-miit 2019-imut isertitat assigiinngisitaarneri .....	23
6.2 Nunat tamalaat akornanni sanilliussinerit .....	27
6.3 Ilaqtariit meerartallit akornanni isertitat assigiinngiiaarneri .....	28
<b>7. Periaaseq aamma taaguutit</b> .....	<b>29</b>
7.1 Siunertaq .....	29
7.2 Naatsorsuutit tunngaviusut .....	30
7.3 Utoqqalinersiassat Kalaallit Nunaata avataanut inissinneqarsimasut .....	32
7.4 Isertitat atoriaannaat aamma isertitat immikkuullarissut .....	32
7.5 Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanik avammut siammarterineq .....	34
7.6 Isertitat assigiinngisitaarneri ersersinniarlugit periutsit atorneqartut .....	36
7.7 Ajoqutaasut .....	37
7.8 Taaguutit .....	37

---

## 1. Aallaqqaasiut

Saqqummersitami matumani innuttaasut isertitaasa qaffasissusaat, isertitaqarnerup ilusaa aamma suut isertitsissutaasinnaanersut ersersinneqarput. Saqqummersitami uani 2016-imiit 2020-imut isertitat takuneqarsinnaapput, kisitsisit pineqartut kisitsisaataasivimmi 2002-miit aallartittut pissarsiarineqarsinnaapput.

Isertitat assigiinngisitaarnerini *The European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC)-imi maleruagassat malillugit suliarineqarput. SILC kisitsisitigut paasissutissiornermi assigiissaarinerimik suleqatigiiffiuvoq EU-p ataani. SILC-mit OECD-mi piumasaaqaatit angusimavai. SILC aqutigalugu nunanik allanik sanilliusisinnaaneq annertoq anguneqarpoq. Tassunga tunngatillugu saqqummersitami Periaaseq pillugu immikkoortoq 7.6 kapitali 7-imiittoq atuarneqarsinnaavoq.

Saqqummersitaq kapitalinik arfineq marlunnik immikkoortortaarpoq, kapitalit tamaasa immikkoortillugit atuarsinnaavatit. Kapitali 2-mi taaguutit isertitanut tunngasut pingaaruteqarnerpaat atuarneqarsinnaapput.

Inuit isertitaanut tunngasut kapitali 3-mi sammineqarput. Kapitalip aallaqqaataani 2020-mi inuit isertitarisimasaanut tunngasut saqqummiunneqarput. Tamatumalu kingorna piffissami 2016-imiit 2020-mut inuit isertitaasa ineriartorsimaneri immikkut sammineqarlutik. Ukiut tallimat ingerlanerini najugaqarfiit inuttullu inissisimaneq apeqqutaatillugit inuit isertitaat ilanngunneqarput.

Kapitali 4-mi ilaqutariit isertitaat saqqummiunneqarput, kapitalimilu 5-imi takuneqarsinnaallutik isertitanit akileraarutit katinnerat. Kapitali 6-imi takuneqarsinnaapput isertitat assigiinngisitaarneri pingaarnerit. Kapitali 6-imi takutinneqarlutik isertitat assigiinngisitaarneri pillugit nunanut tamalaanut sanilliusinerit, kapitali 6-illu naggataani immikkut sammineqarput ilaqutariit meerartallit isertitaasa ineriartorerat.

Saqqummersitaq naggaserlugu kapitali 7-imi immikkut sammineqarput paasissutissat tunngaviusut (datagrundlag), maleruagassat, periutsit aamma taaguutit ilanngullugit nassuiaassisoqarluni.

Kalaallit Nunaanni isertitat 2002-miit 2020-mut imartuut kisitsisaataasivimmi pissarsiarineqarsinnaapput: <https://bank.stat.gl>. Kisitsisaataasivimmi nammineq toqqartuillutit aallersinnaavutit, ass.: ukioqqortussutit, suaassutit, najugaqarfiit, inunngorfiit aamma ilinniagarisimasat tunngavigalugit.

### **Saqqummersitani iluarsaassineq**

Saqqummersitami uani siuliini saqqummersinneqartunik iluarsaassisoqanngilaq.

## 2. Isertitat suuppat?

Isertitat tassaapput ukiup ingerlanerani inuup imaluunniit ilaqutariit aningaasat imaluunniit pissarsiaasa nalingi, ukiup siuliani pigisanit appasinnerunngitsut.

Isertitanut paasissutissat Akileraartarnermit Aqutsisoqarfimmit, kommuninit aamma Namminersorlutik Oqartussat Ilinniagaqarnersiuteqartitsivianeersuupput.

Naatsorsueqqissaartarfiup isertitanut paasissutissaasiviani isertitat ima immikkoortiterneqarput:

- Isertitat katillugit
- Isertitat akileraarutaasussat
- Isertitat atoriaannaat

*Isertitat katillugit* tassaapput isertitat tamarmiusut – inuup ukiumut isertitai akileraarutaasussaangitsut aamma akileraarutaasussat. Isertitat katinnerinut uku ilaapput:

- Inuussutissarsiutinit isertitat
- Pisorta qarfinnit isertitat ikiorsiissutit
- Tjenestemandspensionit, ATP aamma utoqqalinersiat namminersortunit
- Pigisanit nalilinnit isertitat

Inuussutissarsiutinit isertitat tassaapput namminersortunit aningaasarsiat, sinneqartoorutit akissarsiarititat allarpasullu. Pisorta qarfinnit akiliutigineqartut isertitanut ilaapput utoqqalinersiassat, suliffeerunnermut ikiorsiissutit pisorta qarfinnillu isertitat allat. Pisorta qarfinnit ikiorsiissutit isertitat akileraarutaasussaapput aamma ikiorsiissutaapput akileraarutaasussaangitsut. Pigisanit nalilinnit isertitat tassaapput erniat aamma pigisanit nalilinnit iluanaarutit allat.

*Isertitat akileraarutaasussat* tassaapput aningaasarsiaviit nunatta karsianut aamma kommuninut isertitanut naatsorsuutinut ilaasut. Isertitat akileraarutaasussat isertitat ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit akileraarutaasussat katinneraat. Ilanngaattissat nalinginnaanerpaat ukuupput:

- Inummut ilanngaat, ilanngaat nalinginnaasoq aamma B-isertitanut ilanngaat.
- Akileraaruteqaataasussanut ilanngaatit ass. suliaqarfiit kattuffiannut akiliinermut, ernianut akiligassat il.il.
- Namminerisamik utoqqalinersiassanut akiliisarnerit (Kalaallit Nunaanniittunut)

Malugiuk 2020-mi pilersinneqartoq sulinermut ilanngaat isertitanut akileraarutaasussanut ilanngaatit ilanngunneqanngimmat. Akileraarpallaarsimanermi akiliutinut sulinermut ilanngaat ilanngunneqartarpoq. Sulinermulli ilanngaatit iluanaarutissanut ilanngunenarneq ajorput. Sulinermut ilanngaat pillugu paasissutissat

annertunerusut saqqummersitap naalernerani periaatsinut tunngasuni atuarneqarsinnaapput.

*Isertitat atoriaannaat* tassaapput, inuup ernianik akileereerluni aamma akilersuutininut akiligassat akilereernerini isertitai atoriaannaat. Inuit akilersuutininut akiligassallit akiliisussaataapput pinngitsooratik, taakkunungalugu aningaasat atorpeqartut inummut atoriaannaasinnaanatik. Kisianni isertitat atoriaannaat a-kassemmit, suliaqarfiit kattuffiinit, angalanernit aamma akileraarutaasussanut ilanngaatinut, taakku inuup nammineq annerusumik minnerusumilluunniit aalajangersinnaammagu taakkununga aningaasartuutigisassani. Isertitanut atoriaannarnut sulinermit ilanngaata ilaatigut ilanngunneqartarpoq.

Taaguutininut isertitanut tunngasunut nassuiaatit kapitali 7-imi immikkoortumi 7.8-mi atuarneqarsinnaapput.

### **3. Inuit isertitaat**

Kapitalimi uani inuit isertitaanut paasissutissat takuneqarsinnaapput. Immikkoortut arfinilinngorlugit agguarneqarpoq, tassani inuit isertitaasa assigiinngissusii erseqqissarneqarput, najugaqarfinni aammalu inuttut qanoq inissisimaneq tunngavigalugit saqqummiunneqarlutik.

Inuit isertitaat tamakkiisumik akileraartartut isertitaat tunngavigalugit suliaapput, taakku nalunaarsuiffimmi inuit isertitaanut ilanngunneqarsimapput, ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasuullutik. Taassuma saniatigut Naatsorsueqqissaartarfiup inunnik nalunaarsuiffiani ukiup aallartinnerani aamma ukiup naanerani nalunaarsimasuusariaqarpoq.

#### **3.1 2020-mi inuit isertitaat**

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat aallartillugit isertitat pillugit, ukiumi pineqartumi inuit isertitaanut tunngasunik assigiinngitsunik saqqummiussisoqarpoq.

Isertitat pillugit nalunaarsuiffimmut inuit 49.202-t isertitaat 2020-mi nalunaarutigineqarsimapput. Taakkunanga 42.562-it piunasaqaataasut angusimavaat. Taakku isertitaat tunngavialugit 2020-mi inuit isertitaat suliarineqarput.

#### **Inuussutissarsiutininut isertitat**

Inuussutissarsiutininut isertitat tassaapput, sulisut akissarsiaat, namminersortut suliffeqarfiutiminnit sinneqartoorutaat aamma siunnersortininut akissarsiarititaasut, nunaniillu allanit isertitat il.il. Meerartaarnermi ullormusiat, angalanermi ullormusiat (diæt) aamma sulilluni tunissutisiat taakkununga isertitanut ilaapput, *akissarsiat, sulilluni tunissutisiat il.il.* Inuussutissarsiutininut isertitat akileraannginnermi isertitaapput.

### Takussutissiaq 3.1 2020-mi inuussutissarsiutinit isertitat

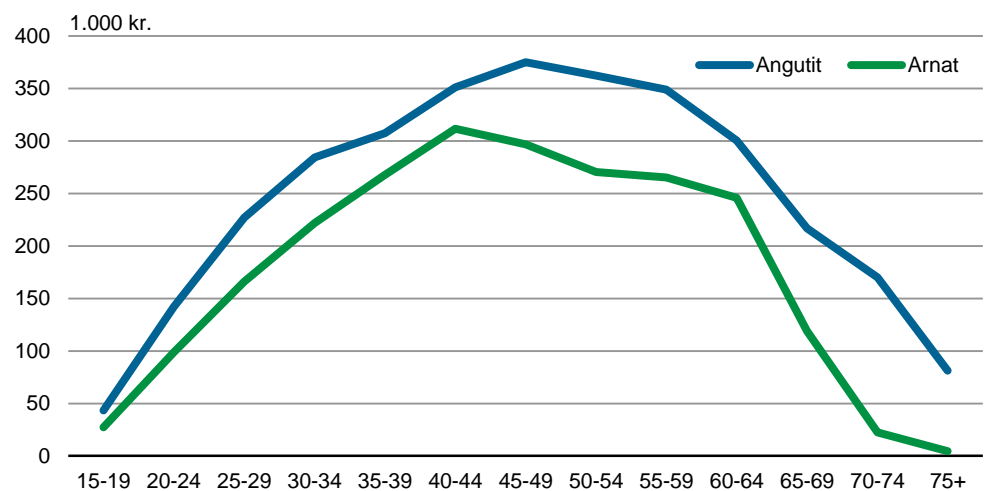
	Inuit isertitaat tunnngavigalugit	Isertitat annertussusaat	Inuit isertitaasa agguaqati- giissinnerat	Inuit isertitaat tunnngavigalugit agguaqati- giissinnerat
	Amerlassusaat	— 1.000 kr. —	— Kronit —	
<b>Inuussutissarsiummit isertitat katillugit</b> .....	<b>35.961</b>	<b>9.980.598</b>	<b>234.496</b>	<b>277.540</b>
Akissarsiat, sulilluni tunissutisiat il.il. ....	34.404	9.073.351	213.180	263.730
Suliffeqarfii sinneqartoorutaat	3.662	834.255	19.601	227.814
Nunanit allanit isertitat .....	507	9.608	226	18.951
Akissarsiarititat aamma B- isertitat allat .....	3.378	63.384	1.489	18.764

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiami 3.1-imi takuneqarsinnaavoq 2020-mi inuit 35.961-it inuussutissarsiummit isertitaqarsimasut. Isertitat katillugit 10 mia. kr.-iusimapput. 2020-mi agguaqatigiissillugu inuit 42.562-it 234.496 kr.-inik inuussutissarsiutinit isertitaqarsimapput inuillu 35.961-t agguaqatigiissillugu 277.540 kr.-inik inuussutissarsiutinit isertitaqarsimallutik.

Inuussutissarsiutinit isertitat annertussusaat ukioqqortussusermit aamma suaiaassusermit sunnerneqartarput. Nalinginnaasumik angutit inuussutissarsiutinit isertitaat annertunerusarput arnanut sanilliullugit aamma sulisinnaasut akornanni inuussutissarsiummit isertitat annertunerusarput.

### Titartagaq 3.1. 2020-mi inuussutissarsiummit isertitat ukioqqortussutsinut aamma suaiaassutsinut immikkoortillugit



Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut utoqqalinersiaqalernissamut pinngitsoorani akiliisussaataa nermit aamma ATP-mut akilikkat akissarsianut ilanngunneqanngillat. Utoqqalinersiaqalernissamut akilerneqartussat aatsaat isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut ilanngunneqartarput utoqqalinersiaqalersimagaanni. Nammineerlunili

utoqqalinersianut akilikkat ilanngunneqarput ukiumi akiliiffigineqartumi inuussutissarsiummit isertitatut naatsorsuunneqarlutik. Suliffeqarfiit namminersortut naatsorsuutaasa inerneru ukiumi pineqartumut naatsorsuutinut ilanngunneqartarput.

## Isertitat ikiorsiissutit

Pisortanit ikiorsiissutit isertitat tassaapput utoqqalinersiat, siusinaarluni soraarnerussutisiat, suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit assigiinngitsut, pisortanit ikiorsiissutit, ilinniagaqarnermusiat, ineqarnermut tapiissutit aamma meeqqanut tapiissutit. Malugiuk ikiorsiissutit ilaat akileraarutaasussaannngimmata. Akileraarutaasussaannngitsut ilaatigut ukuupput utoqqalinersianut, siusinaarluni soraarnerussutisianut ilinniagaqarnermusianullu tapiissutit assigiinngitsut.

### Takussutissiaq 3.2 2020-mi pisortanit ikiorsiissutit

	Inuit isertitaat tunngavigalugit	Isertitat annertussusaat	Inuit isertitaasa agguaqati- giissinnerat	Inuit isertitaat tunngavigalugit agguaqati- giissinnerat
	Amerlassusaat	— 1.000 kr. —	Kronit	
<b>Pisortat ikiorsiissutaat</b>				
<b>katillugit</b> .....	<b>19.473</b>	<b>1.046.365</b>	<b>24.584</b>	<b>53.734</b>
<b>Suliffeqanngikkallarnermi</b>				
<b>ikiorsiiissutit, pisortanit</b>				
<b>ikiorsiiissutit il.il.</b> .....	<b>6.110</b>	<b>102.622</b>	<b>2.411</b>	<b>16.796</b>
Suliffeqanngikkallarnermi				
ikiorsiiissutit .....	2.387	29.973	704	12.557
Pisortanit ikiorsiissutit .....	4.390	72.648	1.707	16.549
<b>Ikiorsiiissutit allat</b> .....	<b>11.994</b>	<b>267.627</b>	<b>6.288</b>	<b>22.313</b>
Ilinniagaqarnermut .....	4.808	144.432	3.393	30.040
Ineqarnermut tapit .....	4.946	85.179	2.001	17.222
Meeqqanut tapit .....	5.316	38.017	893	7.151
<b>Pisortanit</b>				
<b>soraarnerussutisiat</b> .....	<b>6.547</b>	<b>676.117</b>	<b>15.885</b>	<b>103.271</b>
Pisortanit utoqqalinersiat ....	4.142	431.761	10.144	104.240
Pisortanit siusinaartumik				
soraarnerussutisiat .....	2.753	244.356	5.741	88.760

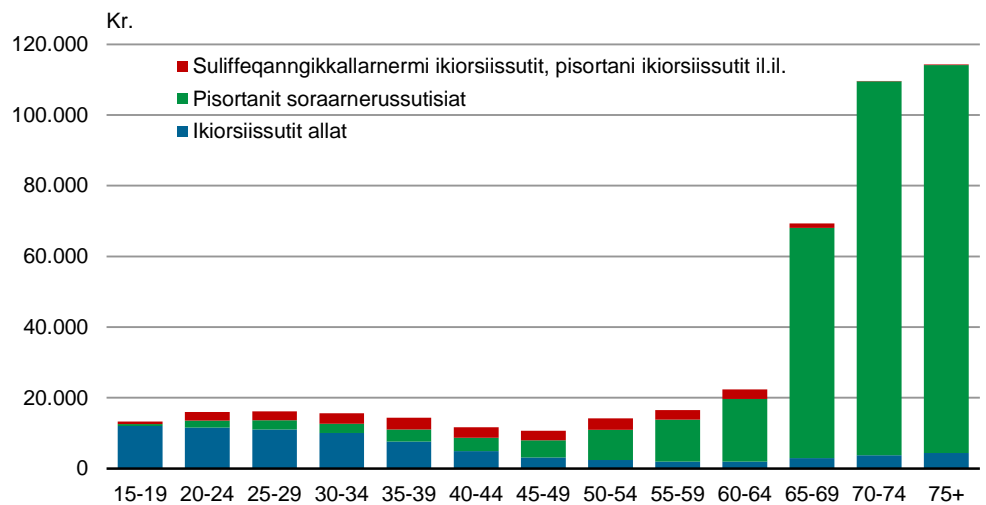
Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiami 3.2-mi takuneqarsinnaavoq 2020-mi inuit 19.473-it ikiorsiissutinik isertitaqarsimasut. Pisortat ikiorsiissutaat 1,0 mia. kr.-inik naleqarsimapput. 2020-mi agguaqatigiissillugu inuit 42.562-it 24.584 kr.-inik ikiorsiissutinik pisimapput, aamma inuit 19.473-it agguaqatigiissillugu 53.734 kr.-inik pisimallutik.

Aningaasat ikiorsiissutit eqqarsaatigalugit pisortanit soraarnerussutisiat annertunerpaajusimapput 65 pct.-iullutik. Ikiorsiiissutit ass. ilinniagaqarnermusiat, ineqarnermut tapiissutit aamma meeqqanut tapiissutit 26 pct.-iusimapput, suliffeqanngikkallarnermut ikiorsiissutit aamma pisortanit ikiorsiissutit allat 10 pct.-iusimasut.

Ikorsiissutitut assigiinnngitsunut ukioqqortussuseq apeqqutaasarpoq aamma ikorsiissutit annertussusaanut, tassunga tunngasoq titartagaq 3.2 takuuk. Inuusuttuaqqat 15-19-it akornanni ukiullit akornanni ikorsiissutit allat saniatigut ilinniagaqarnersutit ikorsiisarneq annertunersaavoq. Suliffeqanngikkallarnermi ikorsiissutit annertunerpaajupput, taakkulu saniatigut ineqarnermut tapit 40-44-illu akornanni ukiulinni annertunerulluni. Pisortanit soraarnerussutisiat ukioqqortusiartorneq malillugu annertusiartorput, 50-54-illu akornanni ukiulinnit aallartereertarluni.

### Titartagaq 3.2 2020-mi pisortanit ikorsiissutit ukioqqortussutisunut immikkoortillugit



Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Ikorsiissutit annertussusigisartagaat eqqarsaatigalugit ilaqutariit qanoq isikkoqarneri qiviassallugit naleqquppoq. Pisortanit ikorsiissutigineqartartut annertussusigisartagaanut uku pingaartuupput; siullertut, inuk kisimiittuunersoq imaluunniit aapparisamik najugaqateqarnersoq, aappaatut ilaqutariit akornanni meeraqarnersoq, meeraqaraanni meeqqanut tapisianik allanillu pisoqarsinnaasarmat.

### Pigisanit nalilinnit isertitat

Pigisanit nalilinnit isertitat tassaapput inuup imaluunniit ilaqutariit pigisaanit nalilinnit iluanaarutit. Pigisanit nalilinnit isertitanut ilaapput aktianit pappialanillu pigisanit nalilinnit allanit iluanaarutit aamma annaasaqaatit.

Pigisanit nalilinnit isertitat tamarmiusut tassaapput ernianit isertitat aamma pigisanit nalilinnit ass. aktianit assigisaannillu isertitat annaasaqaatillu. Ukiuni kingullerni ernianit isertitat ikilisimapput erniat annikillineri pisuullutik.



### Takussutissiaq 3.3 2020-mi pigisanit nalilinnit isertitat tamarmiusut

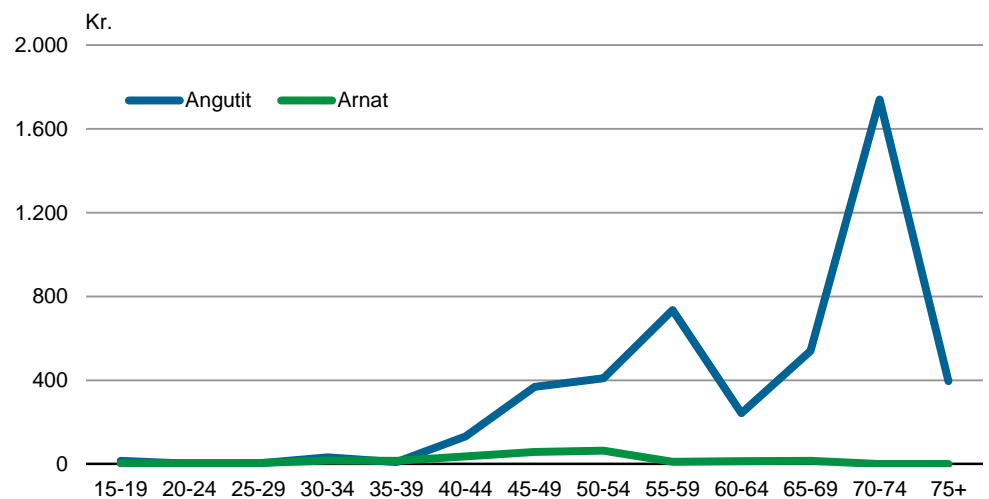
	Inuit isertitaat tunngavigalugit	Isertitat annertussusaat	Inuit isertitaasa agguaqati- giissinnerat	Inuit isertitaat tunngavigalugit agguaqati- giissinnerat
	Amerlassusaat	— 1.000 kr. —	Kronit	
<b>Pigisanit isertitat, tamarmiusut</b> .....	<b>1.773</b>	<b>6.848</b>	<b>161</b>	<b>3.863</b>
Ernianit isertitat .....	1.591	479	11	301
Pigisanit nalilinnit allanit isertitat (aktianit allaniillu isertitat.) .....	217	6.370	150	29.353

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiami takuneqarsinnaavoq 2020-mi inuit 1.773-it pigisanit nalilinnit isertitaqarsimapput. Pigisanit nalilinnit 6,8 mio. kr.-it isertinneqarsimapput. Pigisanit nalilinnit isertitat annerpaartaat aktianit, obligationininit ernianit assigisaaniillu isertinneqarsimapput. 2020-mi inuit 42.562-iusut tamakkerlugit agguaqatigiissillugit pigisanit nalilinnit 161 kr.-it isertitarisimavaat, inuillu pigisanit nalilinnit isertitaqarsimasut 1.773-it agguaqatigiissillugu 3.863 kr.-inik isertitaqarsimapput.

Inuunerup ingerlanerani pigisanit nalilinnit isertitat annertusiartortarput, utoqqalinersiaqalernerullu nalaani annertunerpaanngortarlutik. Tamanna pigisanit nalilinnit isertitanit takuneqarsinnaavoq. Pigisanit nalilinnit isertitat annertussusaat suaassutsimut attuumassuteqartut aamma takuneqarsinnaavoq, takuuk titartagaq 3.3.

### Titartagaq 3.3 2020-mi pigisanit nalilinnit isertitat, ukioqqortussutsinut suaassutsinullu immikkoortillugit

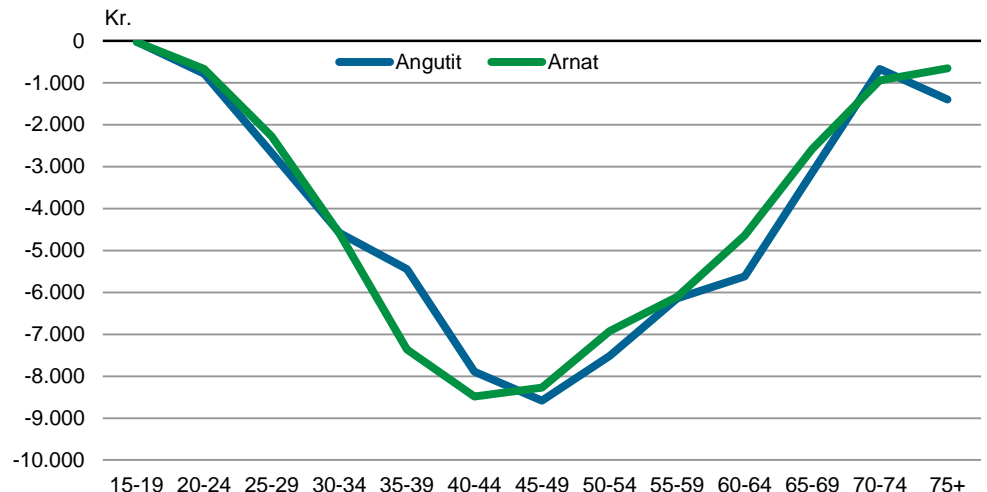


Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

40-it ukioqalernermit angutit arnanit amerlanerusunik pigisanit nalilinnit isertitaqartarput. Tamanna assigiinngitsunik nassuiaatitaqarsinnaavoq. Nassuiaat siulleq tassaasinnaavoq, ilaqutariit nalilinnik pigisatit (kreditlån aamma ernianut aningaasartuutit ilanngullugit) angummut nalunaarutigittarsimasinnaavaat. Nassuiaat taanna titartakkami 3.4-imi ilaatigut ilalersorneqarpoq, titartakkami tassani takutinneqarput nalilinnit isertitat akiligassat akilereernerisigut. Ernianut aningaasartuutit

peereernerisigut arnat angutillu nalilinnit isertitaat assigiinnangajalertarput. Malugiuk pigisanit nalilinnit isertitat negativiunerat tamani, arnat angutillu akornanni aamma ukioqqortussutsini tamani.

**Titartagaq 3.4 2020-mi pigisanit nalilinnit isertitat akiligassat akilereernerni, ukioqqortussutsinut aamma suaassutsinut immikkoortillugit**



Najoqquataq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasisutissanut pigisanit nalilinnit isertitat tamarmik ilaannngillat. Amigaatigineqartut annerpaat tassaapput akileraarutitaqanngitsumik iluanaarutit, ass. illumik tunisinermik pisinermilu aamma utoqqalinersiaqalernissamut pigisanit isertitat, takuuk kapitali 7-imi immikkoortoq 7.4.

Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasiviani imminneerlutit inuit isertitaanut tunngasut kisitsisit 2008-miit 2020-mut perusutatit aasinnaavatit.

**3.2 Kommunini isertitat**

Nunatsinni kommunini sisamaasuni Kommuneqarfik Sermersuumi inuit isertitaat annertunerpaapput. Qeqqata Kommuniani isertitat qaffasissusaat nuna tamakkerlugu agguaqatigiissinnerisa missaannik inissisimapput, isertitallu Kommune Kujallermi, Kommune Qeqertalimmi aamma Avannaata Kommuniani kiisalu Kommune Kujallermi nuna tamakkerlugu agguaqatigiissitsinermi 14-20 pct.-it missaannik appasinnerullutik, tassunga tunngatillugu takussutissiaq 3.4 takuuk.

2018-imi januaarip aallaqqaataani Qaasuitsup Kommunian kommuninut marlunnut avinneqarpoq. Kommune Qeqertalik aamma Avannaata Kommunian. Isertitat pillugit kisitsisitigut paasisutissani 2002-miit 2020-mut kommunit nutaat tunngavigalugit suliarineqarput.

### Takussutissiaq 3.4 2020-mi inuit isertitaat agguaqatigiissillugit

	Isertitat katillugit	Isertitat takileraaru- taasussat	Isertitat atoriaannaat
	1.000 kr.		
<b>Nuna tamakkerlugu</b> .....	<b>263</b>	<b>252</b>	<b>171</b>
Kommune Kujalleq .....	217	204	146
Kommuneqarfik Sermersooq .....	310	302	196
Qeqqata Kommunια .....	256	242	170
Kommune Qeqertalik .....	209	196	142
Avannaata Kommunια .....	226	213	150

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

2020-mi inuit isertitaat agguaqatigiissillugu 5.000 kr.-it missaanik amerleriarput, pct.-inngorlugu 1,9 pct.-iulluni. Kommuneqarfik Sermersuumi isertitat annertuseriarnepaajusimapput 2,3 pct.-iulluni. Kommune Qeqertalimmi isertitat aamma annertusingaatsiarsimapput 2,1 pct.-imik.

### Takussutissiaq 3.5 Inuit isertitaat tamakkerlugit agguaqatigiissillugit

	2016	2017	2018	2019	2020	Allannguut 2019-2020
	1.000 kr.					Pct.
<b>Nuna tamakkerlugu</b> .....	<b>244</b>	<b>250</b>	<b>253</b>	<b>259</b>	<b>263</b>	<b>1,9</b>
Kommune Kujalleq .....	199	207	210	213	217	1,9
Kommuneqarfik Sermersooq .....	286	297	301	303	310	2,3
Qeqqata Kommunια .....	244	246	251	255	256	0,6
Kommune Qeqertalik .....	194	193	199	205	209	2,1
Avannaata Kommunια .....	213	210	215	224	226	1,1

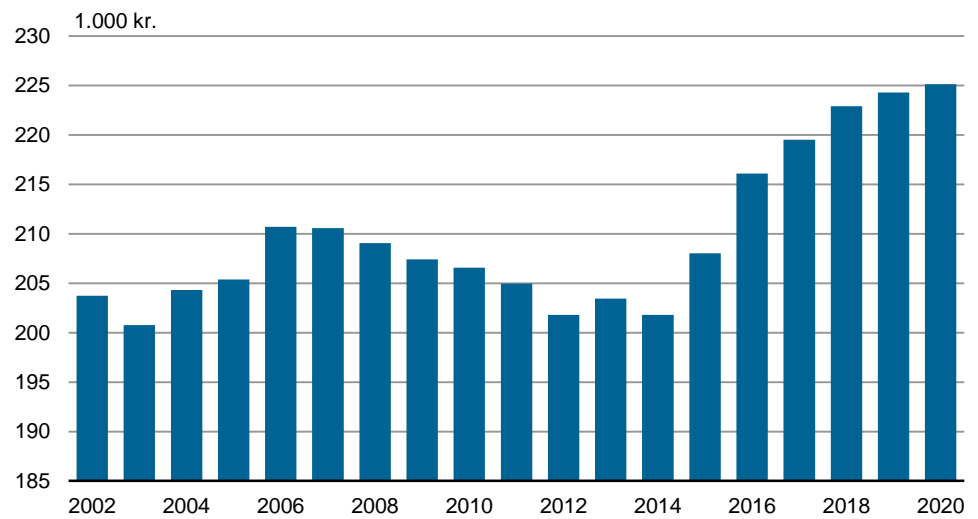
Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Isertitat annertusineri malillugit pisisinnaanerup annertusinera takuniaraanni akit ineriartorneri ilanngullugit misissorneqartariaqarput. Taamaaliorniaraani akit naleqqersuutaasa ineriartornerat atorneqartariaqarpoq.

Akit naleqqersuutaasa ineriartornerata ajoqutigivaa atuisunik agguaqatigiissitsinermi atuisarneri tunngavigalugit suliaanera. Piviusoq tunngavigalugu isertitat assigiit assigiinngitsorpasuarunik pisiassanik kiffartuussissutinillu pisisoqarsinnaavoq agguaqatigiissitsinermi allaanerungaatsiarsinnaallutik. Taamaasilluni isertitat pisissutaasinnaasut aalajangersarneqarsinnaanngillat. Isertitalli pisissutaasinnaasut naatsorsorneqartarput agguaqatigiissitsinermi isertitat aamma agguaqatigiissitsinermi atuisut atuinerat tunngavigalugu.

2002-miit 2020-mut isertitat pisissutaasinnaasut 10,5 pct.-imik qaffassimapput. 2015-imiit 2016-imit isertitat pisissutaasinnaasut qaffannerpaasimapput, 3,9 pct.-imik qaffassimallutik. 2016-imiit isertitat pisissutaasinnaasut qaffariartorsimapput, kisianni 2017-imi 1,6 pct.-ioriarluni 2019-mi 0,6 pct.-iusimavoq 2020-milu 0,4 pct.-ilunni, titartagaq 3.5 takuuk.

### Titartagaq 3.5 2002-2020 isertitat pisissutaasinnaasut agguaqatigiissillugit

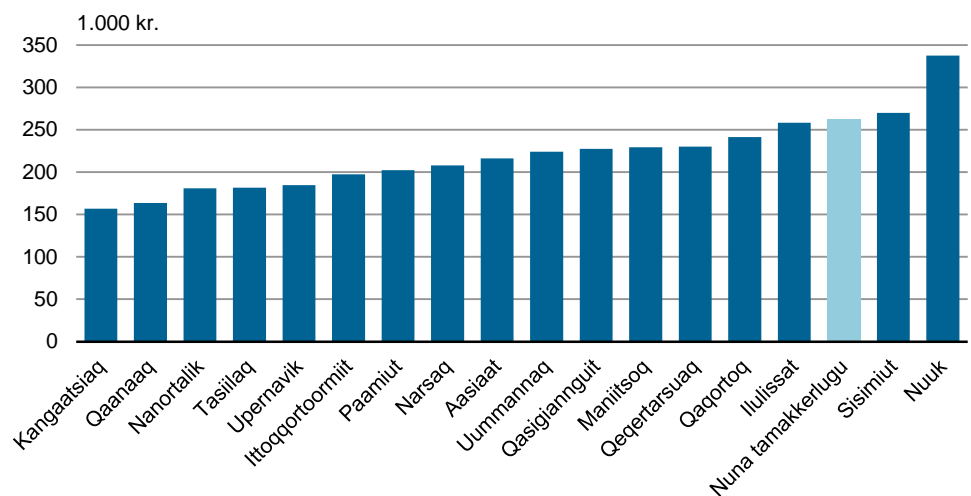


Malugiuk: Isertitat pisissutaasinnaasut naatsorsorneqarput inuit isertitaasa tamarmiusut (akileraannginnermi il.il) aamma nuna tamakkerlugu naatsorsuutini atuisunut akinut naleqqersuutaanut iluarsaassat tunuliaqutaralugit  
 Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI501>

### 3.3 Distriktini isertitat

Isertitat siusinnerusukkut kommuniuserusimasunut immikkoortillugit, maanna siornatigut kommuniuserimasut distriktinik taasarpavut, takuneqarsinnaavorlu Nuup distriktiani inuit isertitaat distriktinut allanut sanilliullugit qaffasinnerujussuusut, takuuk titartagaq 3.6. 2020-mi agguaqatigiissillugu Nuummi 338.000 kr.-t isertinneqarsimapput, Sisimiut distriktianut sanilliullugu 25 pct.-inik tamanna qaffasinneruvoq. Sisimiuni 2020-mi isertitat agguaqatigiissillugit qaffasinnerpaat tullerisimavaat. Distriktini allani tamani Kalaallit Nunaanni isertitat tamarmiusut agguaqatigiissinnerinit appasinnerupput.

### Titartagaq 3.6. 2020-mi distriktini agguaqatigiissillugu inuit isertitaat



Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI102>

2020-mi isertitat Qasigiannugit distriktiani qaffannerpaasimapput, 2019-imut sanilliullugu innuttaasut 12.000 kr.-nik agguaqatigiissillugu

isertitaqarnerusimagamik, procentinngorlugu 5,8-lluni. Nuuk distriki isertitat annerpaajupput, tassani 2020-mi inuit isertitaat katillugit 338.000 kr.-usimapput 1,9 pct.-inik qaffassimallutik.

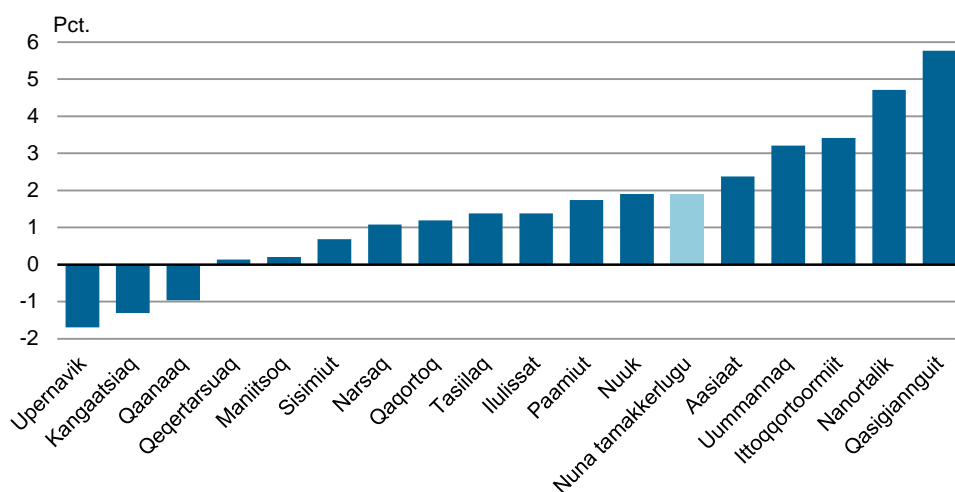
### Takussutissiaq 3.6 Distriktini inuit katillugit agguaqatigiissillugu isertitaat

	2016	2017	2018	2019	2020	Allannguut 2019-2020
	1.000 kr.					Pct.
<b>Nuna tamakkerlugu</b>	<b>244</b>	<b>249</b>	<b>252</b>	<b>258</b>	<b>263</b>	<b>1,9</b>
Nanortalik .....	165	172	176	173	181	4,7
Qaqortoq .....	222	231	232	239	241	1,2
Narsaq .....	189	197	202	205	208	1,1
Paamiut .....	183	191	197	199	202	1,7
Nuuk .....	316	327	327	331	338	1,9
Maniitsoq .....	225	222	224	229	229	0,2
Sisimiut .....	255	259	265	268	270	0,7
Kangaatsiaq .....	157	157	152	159	157	-1,3
Aasiaat .....	197	197	204	211	216	2,4
Qasigiannugit .....	208	211	213	215	227	5,8
Ilulissat .....	243	241	244	255	258	1,4
Qeqertarsuaq .....	210	207	224	230	230	0,1
Uummannaq .....	216	212	213	217	224	3,2
Upernavik .....	175	168	179	188	185	-1,7
Qaanaaq .....	143	153	160	165	164	-1,0
Tasiilaq .....	167	175	183	179	182	1,4
Ittoqqortoormiit .....	184	178	189	191	197	3,4

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI102>

2020-mi distriktini pingasuni, Kangaatsiami, Upernavimmi aamma Qaanaami, inuit akileraannginnermi isertitaat katillugit agguaqatigiissinnerini ikilipput. Distriktini pingasuni taakkunani 2020-mi agguaqatigiissillugu inuit isertitaat 1,0 – 1,7 pct.-inik apparsimapput, takuuk takussutissiaq 3.6 aamma titartagaq 3.7.

### Titartagaq 3.7 2020-mi distriktini inuit isertitaat katillugit agguaqatigiissinnerini ineriartornerit

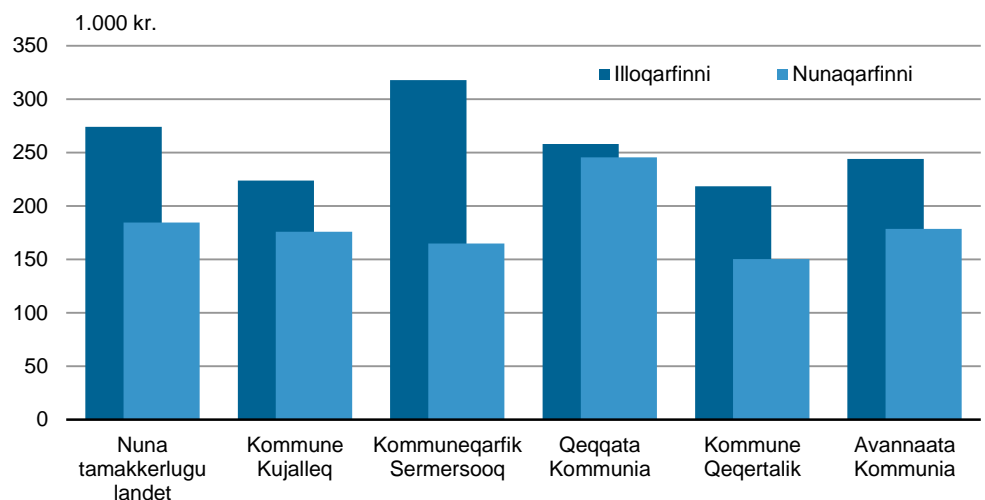


Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI102>

### 3.4 Illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitat

Nalinginnaasumik nunaqarfinni isertitat illoqarfinni isertitanut sanilliullugit appasinnerupput, takuuk titartagaq 3.8. 2020-mi nuna tamaat eqqarsaatigalugu inuk ataaseq illoqarfinni najugalik agguaqatigiissillugu 274.000 kr.-nik tamakkiisumik isertitaqarsimavoq, nunaqarfinni najugalik agguaqatigiissillugu 184.000 kr.-nik tamakkiisumik isertitaqarsimasoq. Kisianni titartakkami ersarissorujussuavoq illoqarfinni nunaqarfinnilu assigiinngitsut, kommunimiillu kommunimut nikerartoq.

#### Titartagaq 3.8 2020-mi inuit isertitaat agguaqatigiissillugu illoqarfinni nunaqarfinnilu



Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

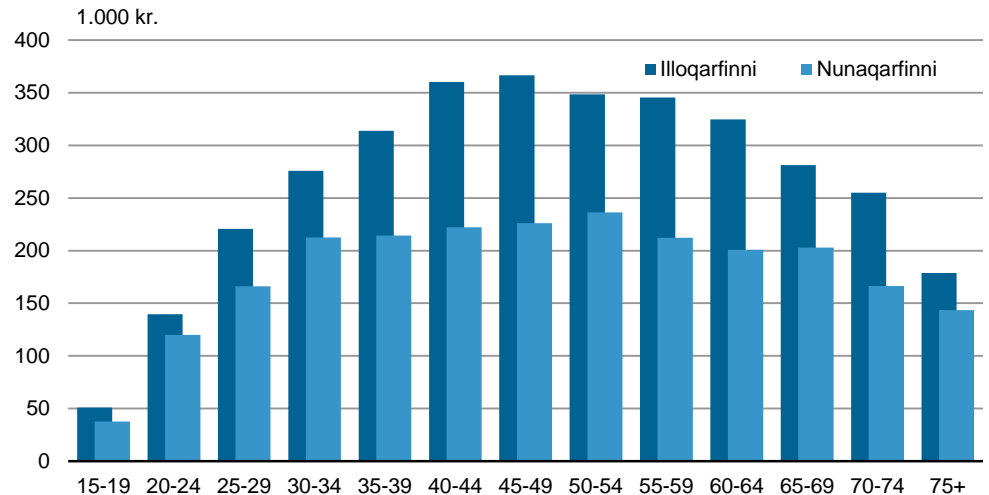
Illoqarfiit nunaqarfiillu akornanni assigiinngissut annertunerpaaq Kommuneqarfinni Sermersuumiippoq. Kommuneqarfik Sermersuumi illoqarfinni najugallit agguaqatigiissillugu inuup ataatsip isertitai tamarmiusut nunaqarfinni najugallip isertitaannit marloriaataannik annertussuseqarput. Kommuneqarfik Sermersuumi sumi najugaqarneq apeqqutaalluni isertitat nikingasut takuneqarsinnaavoq. Illoqarfinni innuttaasut amerlanersaat Nuummi najugaqarput, Nuummi isertitat qaffasissuupput, nunaqarfinnilu innuttaasut amerlanersaat Tasiilap distriktiani najugaqartut, Tasiilallu distriktiani nunaqarfinni najugaqartut isertitaasa appasinnerat immikkut ilisarnaataavoq.

Akerlianik Qeqqata Kommuniarit illoqarfinni aamma nunaqarfinni isertitat agguaqatigiissinneri assigiinngajapput. Tassani Kangerlussuarmi isertitat qaffasinnerat nassuiaatissaavoq. Qeqqata Kommuniarit nunaqarfinni najugallit 40 pct.-ingajai Kangerlussuarmi najugaqarput, taakku nunaqarfinni isertitanik naatsorsuinnermi nalitoorujussuupput. Narsarsuarmi isertitat aamma qaffasipput, Kommune Kujallermilu nunaqarfinni isertitanut qaffassaallutik, kisianni nunaqarfinni isertitat agguaqatigiissinneranni nalikinnerupput, Kommune Kujallermi nunaqarfinni najugaqartut eqqarsaatigalugit ikinnerugamik.

Illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitat nikingassutaat ilaatigut ukioqqortussutsimik tunngassuteqarpoq. Inuit sulisinnaasut akornanni

isertitat nikingassutaat ersarinneruvoq, takuuk titartagaq 3.9. Nunaqarfinni ukioqqortussutsini assigiinngitsuni isertitat assigiiaarnerunerat, illoqarfinnilu nalinginnaasumik sulisinnaasut, inuusuttuaqqanut aamma utoqqarnut sanilliullugit isertitaqarnerusarnerat tassani nassuiaatissaavoq.

**Titartagaq 3.9 2020-mi inuit isertitaat tamarmiusut ukioqqortussutsinut aamma najugaqarfinnut immikkoortillugit**



Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Illoqarfiit kisiisa isigissagaanni, takuneqarsinnaavoq nikingassut annertusoq. Takussutissiami 3.7-imi, Nuummi agguaqatigiissillugu inuk ataaseq 339.000 kr.-nik tamakkiisumik isertitaqarsimasoq, illoqarfinni allani isertitat tamarmiusut annikinnerusut. Sisimiuni tamakkiisumik isertitat annertunerpaat tullerivaat, tassani inuk ataaseq 266.000 kr.-nik isertitaqarsimavoq. Illoqarfinni agguaqatigiissillugu isertitat tamarmiusut 2020-mi 274.000 kr.-usimapput. Nuna tamakkerlugu illoqarfinni isertitat tamarmiusut agguaqatigiissinnerini Nuummi isertitat kisimik qaffasinnerupput.

### Takussutissiaq 3.7 Illoqarfinni agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut

	2016	2017	2018	2019	2020
	1.000 kr.				
<b>Nuna tamakkerlugu</b> .....	<b>254</b>	<b>260</b>	<b>263</b>	<b>269</b>	<b>274</b>
Nanortalik .....	181	183	192	189	196
Qaqortoq .....	227	236	237	243	245
Narsaq .....	181	189	195	198	201
Paamiut .....	183	189	197	199	203
Nuuk .....	318	329	329	333	339
Maniitsoq .....	235	232	234	238	240
Sisimiut .....	251	256	262	264	266
Kangaatsiaq .....	168	165	164	175	177
Aasiaat .....	197	198	205	211	217
Qasigiannuguit .....	209	214	216	217	231
Ilulissat .....	244	244	246	258	263
Qeqertarsuaq .....	211	207	225	231	231
Uummannaq .....	220	220	223	227	231
Upernavik .....	200	200	204	222	221
Qaanaaq .....	149	160	168	174	171
Tasiilaq .....	184	189	201	200	200
Ittoqqortoormiit .....	181	176	188	190	196

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI102>

Nunaqarfiit eqqarsaatigissagaanni nunaqarfiit mittarfeqarfiusut, Kangerlussuaq Narsarsuarlu, immikkut isigineqartariaqarput, taakkunani isertitat anginerujussuunerat pissutigalugu, takussutissiaq 3.8 takuuk. Mittarfeqarfinit marluusuni nuna tamakkerlugu isertitat agguaqatigiissinnerannit isertitat qaffasinnerupput.

### Takussutissiaq 3.8 2020-mi agguaqatigiissillugu inuit isertitat tamakkiisut nunaqarfinni qaffasinnerpaamik isertitaqarfiusuni

	2016	2017	2018	2019	2020
	1.000 kr.				
Kangerlussuaq (Sisimiut distrikt) .....	317	319	325	343	336
Narsarsuaq (Narsaq distrikt) .....	295	301	290	304	292
Oqaatsut (Ilulissat distrikt) .....	244	244	246	258	263
Ukkusissat (Uummannaq distrikt) .....	257	246	239	235	252
Qeqertarsuatsiaat (Nuuk distrikt) .....	175	182	206	204	247
Kangerluk (Qeqertarsuaq distrikt) .....	215	243	231	213	220
Ikerasak (Uummannaq distrikt) .....	194	190	188	195	215
Saqqaq (Ilulissat distrikt) .....	233	195	245	223	213
Itilleq (Sisimiut distrikt) .....	164	173	187	196	212
Sarfannuguit (Sisimiut distrikt) .....	215	199	182	188	211

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI103>

Kangerlussuaq Narsarsuarlu immikkuullaripput, taakkunani isertitat nunaqarfinnut allanut sanilliullugit qaffasinnerungaatsiaramik, takuuk takussutissiaq 3.8. Mittarfeqarfinni isertitat nuna tamakkerlugu agguaqatigiissillugu isertitanit qaffasinnerupput.



Qaqortup distriktiani agguaqatigiissillugu inuit isertitaat 110.000 kr.-ullutik isertitakinnerpaaffiusimavoq Saarloq, 2020-milu Qaqortup distriktiani nunaqarfiit tamarmik isertitakinnerpaaffiusimapput. Takussutissiami 3.9-imi, nunaqarfiit qulit isertitat tamakkiisut agguaqatigiissinnerini appasinnerpaamik isertitaqarsimasut, takuneqarsinnaapput.

### Takussutissiaq 3.9. 2020-mi agguaqatigiissillugu isertitat tamakkiisut nunaqarfinni appasinnerpaamik isertitaqarfiusuni

	2016	2017	2018	2019	2020
	1.000 kr.				
Saarloq (Qaqortoq distrikt) .....	107	107	98	101	110
Sermiligaaq (Tasiilaq distrikt) .....	97	100	114	121	118
Qeqertaruaq (Qaanaaq distrikt) .....	116	114	118	111	123
Iginniarfik (Kangaatsiaq distrikt) .....	116	119	108	125	125
Aappilattoq (Upernavik distrikt) .....	122	112	127	131	127
Ikkatteq (Tasiilaq distrikt) .....	120	142	131	128	128
Aappilattoq (Nanortalik distrikt) .....	110	116	122	118	130
Attu (Kangaatsiaq distrikt) .....	157	158	153	140	130
Kuummiit (Tasiilaq distrikt) .....	120	120	127	121	136
Isertoq (Tasiilaq distrikt) .....	125	131	131	123	139

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI103>

### 3.5 Isertitat suaassutsimut immikkoortillugit

2020-mi angutip agguaqatigiissillugit isertitai tamarmiusut 292.000 kr.-upput, arnallu isertitai 231.000 kr.-ullutik, takussutissiaq 3.10 takuuk. Nuna tamakkerlugu angutip isertitai agguaqatigiissillugit 26 pct.-inik arnap isertitaanit annertunerupput.

Angutit sulisinnaasut, arnanut sulisinnaasunut sanilliullugit amerlanerunerat naatsorsuutini ilanngunneqanngilaq, angutit amerlanerusut sulisinnaasut ukiui isertitaqqortunerpaaffiup nalaaniipput, utoqqaallu akornanni tassa isertitakinnerpaani arnat amerlanerullutik. Taamaattumik isertitat nikinganerat kisitsisinit ersersinneqartunit appasinneruvoq.

### Takussutissiaq 3.10 Agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut suaassutsinut immikkoortillugit

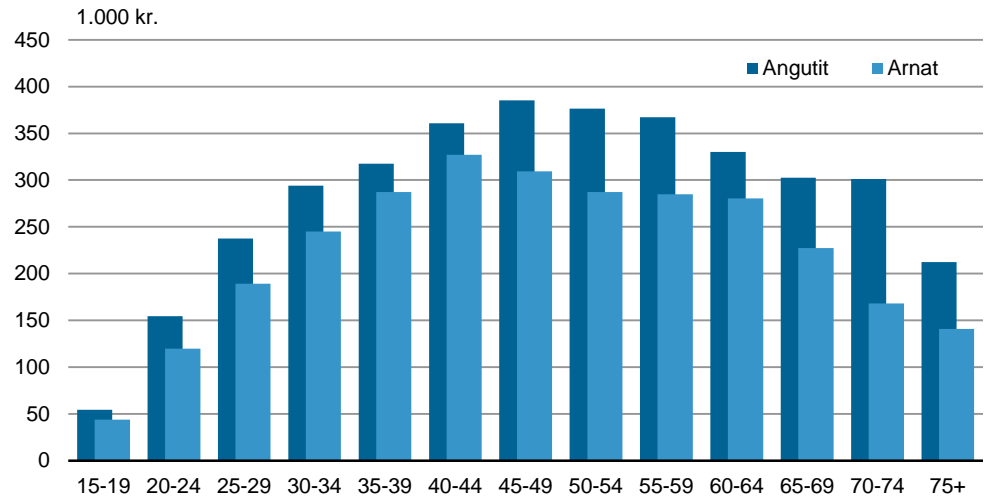
	2018		2019		2020	
	Angutit	Arnat	Angutit	Arnat	Angutit	Arnat
	1.000 kr.					
<b>Nuna tamakkerlugu</b> .....	<b>284</b>	<b>219</b>	<b>288</b>	<b>226</b>	<b>292</b>	<b>231</b>
Kommune Kujalleq .....	222	196	226	199	228	205
Kommuneqarfik Sermersooq .....	342	255	342	260	350	267
Qeqqata Kommunia .....	283	212	287	218	287	221
Kommune Qeqertalik .....	213	183	216	194	220	198
Avannaata Kommunia .....	241	185	251	193	250	198

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiami 3.10-mi takuneqarsinnaasut malillugit angutit isertitaat arnat isertitaanit kommunini tamani qaffasinneruvoq. Ukioqqortussutit

eqqarsaatigalugit nikingassut aamma tamani atuuppoq. Ukioqqortussutsini tamani angutit 2020-mi isertitaat arnat isertitaannit qaffasinnerupput, titartagaq 3.10 takuuk.

### Titartagaq 3.10 2020-mi agguaqatigiissillugu inuit isertitaat ukioqqortussutsinut aamma suaiaassutsinut immikkoortillugit



Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Inuttut qanoq inissisimaneq sumilu najugaqarneq apeqputaallutik isertitanut suaiaassutsinullu agguarnerini isertitat nikinganerat titartakkami takuneqarsinnaavoq.

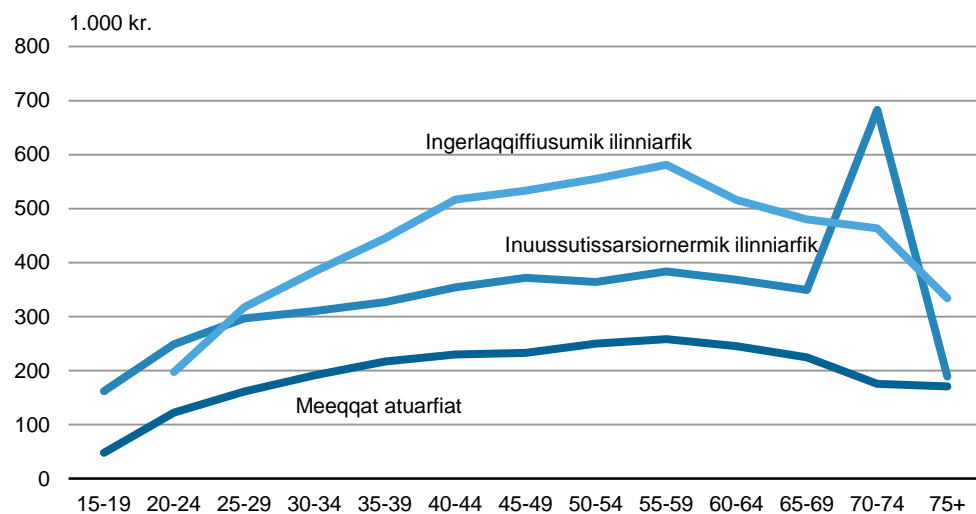
### 3.6 Isertitat ilinniagaqarsimanerup qaffasissusaanut immikkoortillugit

Ilinniakkap qaffasissusaa isertitallu ataqatigiinneri malunnaateqarput. Inuit ilinniarluarsimasut isertitaat qaffasinneruvoq inunnut ilinniagaqarsimanngitsunut aamma appasinnerusumik ilinniarsimasunut sanilliullugit. Ilinniarluarsimasut suliffillit ilinniarluarsimasuunngitsuniit akissarsiaqinnerunerannik tamanna annerusumik peqquteqarpoq.

Ilinniarluarsimasut akornanni suliffeqartut amerlaneruneri taamaasillunilu suliffissaaleqisut ikinneruneri isertitat qaffasinnerinerinut pissutaaqataasut ilagaat. Ilinniarluarsimasut akornanni ikinneroqisut sulinngikkallarnermi pisortanit ikiorsiissutinik pisarput, appasinnerusumik ilinniarsimasut akornanni sulinngikkallarnermi pisortanit ikiorsiissutinit pisartut taakkununga sanilliullugit amerlanerungaatsiarput.

Titartakkami 3.11-mi takuneqarsinnaapput kisitsisit ukioqqortussutsinut eqimattakkuutaannut agguarlugit, ukioqqortussusaat assigiikkaluartut inuit ingerlariaqqiffiusumik ilinniarsimasut isertitaat qaffasinnerusut, appasinnerusumik ilinniagalinnut sanilliullugit, takuneqarsinnaavoq. 2020-imi allaaneruvoq, tassa inuussutissarsiummik ilinniagaqarsimasut 70 – 74-inik ukiullit agguaqatigiissillugu isertitaat ilinniakkat ukioqqortussutsillu allat tamaasa qaangersimammatigit.

### Titartagaq 3.11 2020-mi agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut ukioqqortussutsimut aamma ilinniakkamut naammassisimasamut immikkoortillugit



Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI104>

Takussutissiami 3.11-mi takuneqarsinnaavoq illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitat assigiinngissusaat, ilinniarsimanerullu qaffasissusaa eqqarsaatigalugu isertitat nikinganerat annikinneruvoq. Illoqarfinni nunaqarfinnilu isertitat assigiinngissusaat ilaatigut nassuiarneqarsinnaavoq nalinginnaasumik illoqarfinni ilinniarsimasut qaffasinnerusumik ilinniarsimasuusarnerat.

### Takussutissiaq 3.11 2020-mi agguaqatigiissillugu inuit isertitaat tamakkiisut najugaqarfinnut, suaassutsinut aamma ilinniakkamut naammassisimasamut immikkoortillugit

	Illoqarfinni		Nunaqarfinni	
	Angutit	Arnat	Angutit	Arnat
	1.000 kr.			
Tungaviusumik ilinniarfik .....	219	163	183	140
Ilinniarnertuunngorniarfik .....	305	199	230	186
Inuussutissarsiuutigalugu ilinniarfik ...	405	277	283	222
Sivikitsumik ingerlaqqiffiusumik ilinniarfik ...	317	302	289	257
Ingerlaqqiffiusumik ilinniarfik akunnattumik siviussusilik .....	526	412	395	412
Ingerlaqqiffiusumik ilinniarfik .....	752	590	..	..

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI104>

## 4. Ilaqutariit isertitaat

Ilaqutariit atuisutut pingaarnertut isigineqarsinnaapput, ilaqutariit isertitaat tunngavigalugit inuiaqatigiit atuinerat pitsaasumik misissoqqissaarneqarsinnaavoq. Ilaqutariit assigiinngitsunik amerlassusilinnik inuttallit aamma assigiinngitsunik katitigaasut sanilliunnarlugit ilaqutariit isertitaat atoriaannaat naligiissinneqartarput.

Ilaqutariit isertitaat ilaqutariinni inuit isertitaat tunngavigalugit naatsorsorneqartarput, ukiumi qaangiutilersumi 15-inik

ukioqalereersimanissaq aamma ukiup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanissaq pisariaqarpoq ilaqutariit isertitaanut naatsorsuinnermut peqataasagaani.

2020-p naanerani Kalaallit Nunaannit 30.947-it ilaqutariittut nalunaarsorsimapput. Taakkunanga ilaqutariit 28.081-it piunasaqaatigineqartut qulaani taaneqartut qulakkeersimavaat. Ilaqutariit isertitaanut taakku tunngavigineqarput.

#### Takussutissiaq 4.1 2020-mi agguaqatigiissillugit ilaqutariit isertitaat

	Isertitat katillugit	Isertitat akileraaru-taasussat	Isertitat atoriaannaat	Isertitat atoriaannaat naligiissinnerat
1.000 kr.				
<b>Nuna tamakkerlugu</b> .....	<b>401</b>	<b>384</b>	<b>261</b>	<b>185</b>
Kommune Kujalleq .....	319	300	215	155
Kommuneqarfik Sermersooq .....	470	458	298	211
Qeqqata Kommuniarfik .....	388	367	258	183
Kommune Qeqertalik .....	318	299	216	152
Avannaata Kommuniarfik .....	361	339	239	164
Najugaqarfik				
Illoqarfinni .....	416	399	269	190
Nunaqarfinni .....	291	271	203	141
Ilaqutariit katitigaanerat				
Aappariit .....	661	639	421	230
Kisimiittut .....	256	241	172	159
Ilaqutariinni meeqqat amerlassusaat				
Meerartaqanngitsut .....	337	324	220	187
Ataatsimik meerartallit .....	499	476	324	187
Marlunnik meerartallit .....	607	583	386	182
Ikkinnerpaamik pingasunik meerartallit .....	605	561	402	153

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNF101>

Kisitsisitigut paasissutissani inuit isertitaat najugaqarfinni ilaqutariit isertitaannut assingungajapput. Kommuneqarfik Sermersuumi ilaqutariit isertitaat kommuninut allanut sanilliullugu qaffasinnerungaatsiarput, nalinginnaasumik aamma illoqarfinni ilaqutariit isertitaat qaffasinnerupput nunaqarfimmiuninngarnit, takussutissiaq 4.1 takuuk.

Sumiiffinni isertitat takutinngilaat ilaqutariit amerliartortillugit isertitaasa annertusiartortarnerat. Aappariit agguaqatigiissitsinermik nalinginnaasumik kisimiittuminnarnit isertitaqqortunerusarput. Taamatutaaq ilaqutariit amerliartortillugit isertitaat amerliartortarput, ass. ilaqutariit ataatsimik imaluunniit marlunnik meeraqartillugit meeqqanut tapisiat annertusiartortartut.

Ilaqutariit pingasunik amerlanernilluunniit meerartallit isertitaat akileraarutaasussat annikinnerusarput. Akerlianilli ilaqutariit pingasunik amerlanernilluunniit meerartallit isertitaat atoriaannaat marlunnik meeralinnut sanilliullugit qaffasinnerusarput. Ilaqutariit pingasunik

amerlanernilluunniit meerartallit ikiorsiissutinik akileraarutitaqanngitsunik annertunerusumik pisarsimanissaat ilimanarpoq.

Ilaqutariit ass. arfinilinnik inuttallit isertitaat atoriaannaat aamma inuup kisimiittup isertitai sanilliunneqarsinnaanngillat. Ilaqutariit amerlasuunik inuttallit ikittunik inuttalinnut sanilliullugit atuinerusarput, taamaasillutillu ikittunik inuttallit atuinerannut sanilliutissagunik isertitaqarnerusariaqarlutik.

Akerlianilli inuit amerlasuut aamma iluaqutitaqartarput, ilaqutariillu amerlasuunik inuttallit kisimiittumit agguaqatigiissillugu isertitaanit annikinnerusinnaallutik. Assersuutigalugu ilaqutariit arfinilinnik inuttallit nillataartitsivinnik arfinilinnik pisariaqartitsineq ajorput taamatullu angerlarsimaffiup sillimasernissaanut arfinilinnik pisariaqartitsisarnatik.

Ilaqutariit assigiinngitsut isertitaasa sanilliunnissaanut isertitanut naligiissinneranni uuttuut atorneqartarpoq, taamaasilluni ilaqutariit isertitaat atoriaannaat naatsorsorneqartarluni, takuuk takussutissiaq 4.2. Isertitat atoriaannaat naligiissinneri kapitali 7 immikkoortumi 7.8-mi atuarneqarsinnaapput.

#### Takussutissiaq 4.2 2020-mi agguaqatigiissillugu isertitat naligiissinneri

	Isertitat atoriaannaat	Naligiissitsinermi uuttuut	Isertitat atoriaannaat naligiissinnerat
	— 1.000 kr. —		— 1.000 kr. —
Kisimiittoq meeraqanngitsaq . . . . .	166	1,0	165
Kisimiittoq ataatsimik meeralik . . . . .	193	1,4	138
Kisimiittoq marlunnik meeralik . . . . .	207	1,7	120
Kisimiittoq pingasunik amerlanernilluunniit meeralik . . . . .	220	2,2	101
Aappariit meeraqanngitsut . . . . .	391	1,5	258
Aappariit ataatsimik meerallit . . . . .	438	1,9	230
Aappariit marlunnik meerallit . . . . .	456	2,2	206
Aappariit pingasunik amerlanernilluunniit meerallit . . . . .	448	2,7	167

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/INNF101>

Isertitat atoriaannaat naligiissinnerisa naatsorsornerini, ilaqutariit ataasiakkaat isertitaat allanngorartarput. Ilaqutariinnut ilaasut tamarmik – meeraqarsimappat taakku ilanngullugit – naligiissitsinermi isertitaat tamarmik assigiilersarpoq, ilaqutariinnut ilaasoq qanoq isertitaqarsimatiginersaq apequtaatinnagu. Isertitat naligiissinnerini ilaqutariit tamarmik assigiimmik atuinissamut periarfissaqartinneqartarput.

Takussutissiami 4.2-mi takuneqarsinnaavoq aappariit naligiissitsinermi isertitaat qaffasinnerpaajusoq. Aappariit aamma kisimiittut naligiissitsinermi isertitaat annikinnerulersimavoq. Aamma meeqqat amerliartortillugit ilaqutariit isertitaat atoriaannaat naligiissitsinermi annikilliarortarput. Isertitat atoriaannaat ilaqutariinni isertitaqarsinnaasut amerliartortillugit annertusiartortartut ilaqutariit amerliartortillugit isertitat atoriaannaat ikiliartortarput. Ilaqutariit amerlasuunik inuttallit meerartaat 14-it sinnerlugit ukiullit, naligiissitsinermi naleqarnerusarnerat tamatumunnga pissutaavoq,

akerlianik meeqqat 14-it angullugit ukiullit ilaqtariit naligiissitsinermut apparsaataasartut.

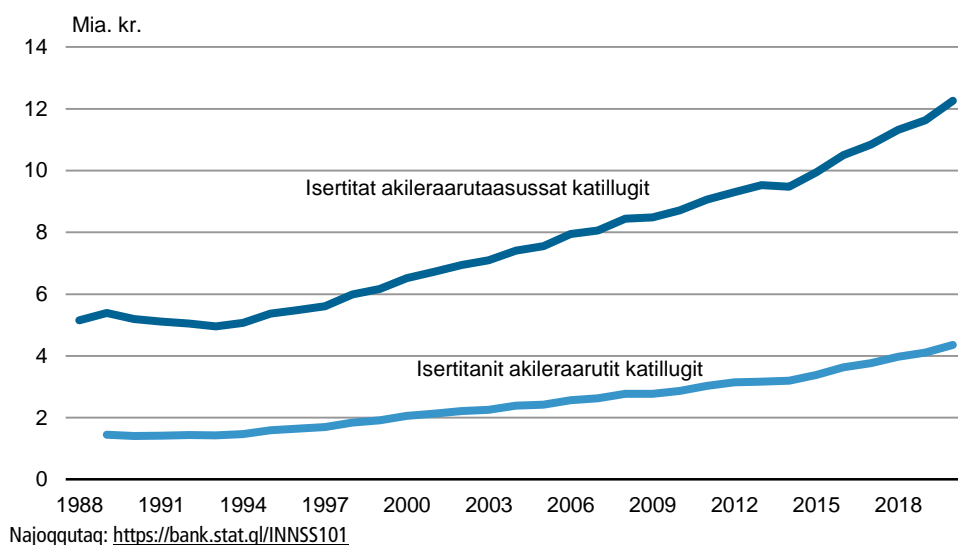
Tamanna isumaqarpoq, ilaqtariit atuisinnaanerit milliartortartoq meeqqat ilaqtariinniittut amerliartortillugit.

## 5. Akileraartarnermut isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat

Akileraartarnermut isertitanut nalunaarsuutit tassaapput isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissani piffissami sivisunerpaami pigineqartut, immikkut soqutiginaatilimmik oqaluttuarisaanermik ersersitsisoq. Ukiut ingerlanerini akileraartarnermut inatsisit allangortarneri aamma nalunaarsuinerni periutsit allangortarneri eqqarsaatigalugit, akileraartarnermut isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissani tamanna eqqumaffigineqartariaqarpoq.

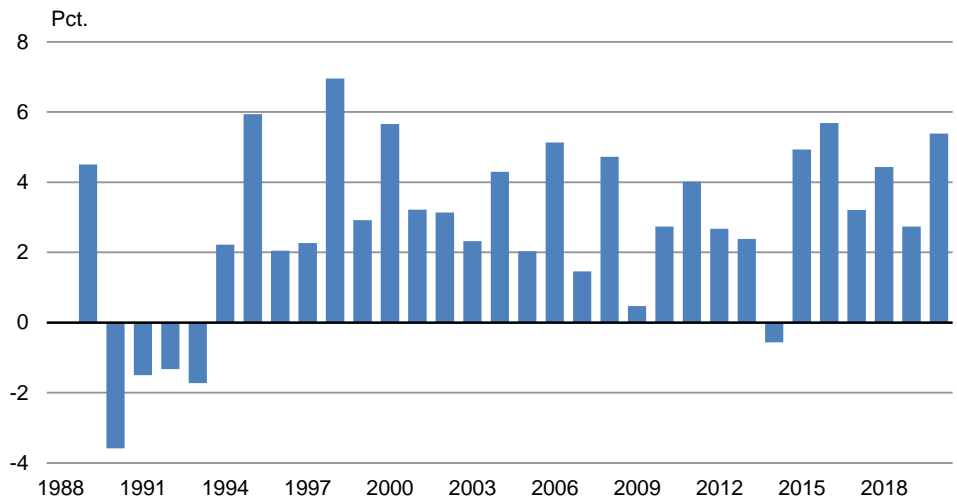
2020-mi isertitat akileraarutaasussat ataatsimut 12,3 mia. kr.-upput, akileraarutissaviillu 4,4 mia. kr.-ullutik. 1990-ikkut qiteqqusimalerneraniilli taakku qaffakkiartorsimapput, titartagaq 5.1. takuuk.

### Titartagaq 5.1. 1988-imiit 2020-mut isertitat akileraarutaasussat akileraarutissaviillu ineriartornerat



2020-mi isertitat ataatsimut akileraaruteqaataasussat ukiup siulianut sanilliullugit 627 mio. kr.-nik qaffariarsimapput, tamannalu qaffariaat 5,4 pct.-iuvoq. Titartakkami 5.2.-mi takuneqarsinnaavoq ataatsimut akileraaruteqaataasussat ukiut kingulliit arfinillit ingerlanerini qaffangaatsiartarsimasut.

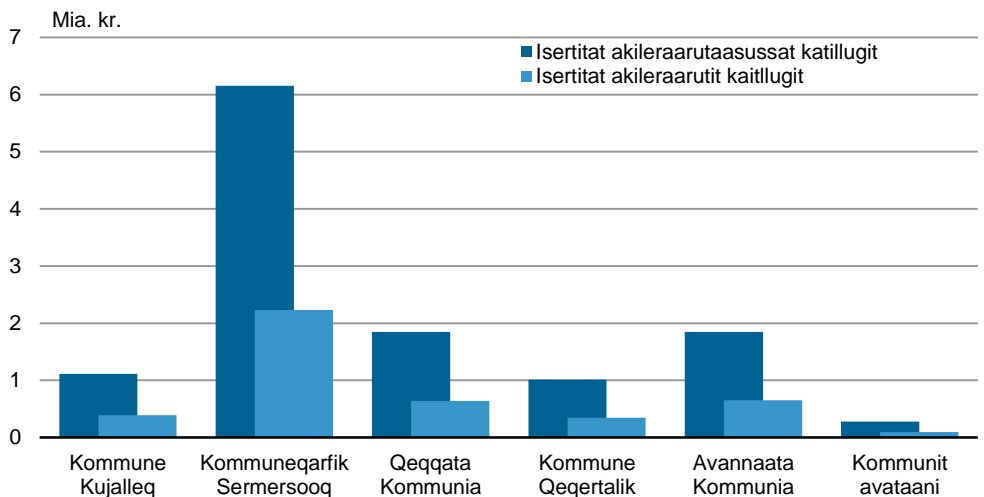
**Titartagaq 5.2. 1989-imiit 2020-mut isertitat akileraarutaasussat ukiumiit ukiumut ineriartornerat**



Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNSS101>

Titartakap 5.3-mi ersersinneqarpoq Kommuneqarfik Sermersuumi isertitat ataatsimut akileraaruteqaataasussat ataatsimullu akileraarutissaviit malunnartumik kommuninut allanut sanilliullugit annertunerusut. 2020-mi nuna tamakkerlugu isertitat akileraaruteqaataasussat 50,2 pct.-iat, nuna tamakkerlugu isertitanit akileraarutit 51,3 pct.-iat, Kommuneqarfik Sermersuumeersuupput.

**Titartagaq 5.3 2020-mi isertitat ataatsimut akileraaruteqaataasussat ataatsimullu akileraarutissaviit kommuninut akileraarfissamut immikkoortillugit**



Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNSS101>

1988-imiit 2020-mut kommunini ataasiakkaani Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasiviani pissarsiarineqarsinnaapput.

## 6. Isertitat assigiinngisitaarneri

Kapitalimi uani saqqummiunneqarput inuiaqatigiit akornanni isertitat assigiinngisitaarneri. Kisitsisit nunani avannarlerneersut aamma EU-mi kisitsisinut sanilliunneqarput. Immikkoortumi kingulliullugit ilaqutariit meerartallit isertitaasa assigiinngisitaarneri immikkut naatsorsorlugit ilanngunneqarput.

Ilaqutariinni isertitat assigiinnginneri misissoraangatsigit isertitat atoriaannaat naligiissinnerat atorineqartarput. Taamaasilluni ilaqutariit angissusaat apeqqutaatillugu aamma ilaqutariinni najugaqartut ukioqqortussusaat apeqqutaatillugit sanilliussisoqarsinnaasarluni.

Tullinnguuppoq assigiinngisitaarnermi uuttuutit pingasut ilisarinnissaat, taakku tamarmik immikkut isertitat assigiinngisitaarnerinik nassuiaassipput.

- Gini-koefficienti
- Piitsuussusermut qanissuseq
- S80/20

Nassuiaatit pingasut tamarmik *The European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC)-mi maleruagassat malillugit naatsorsorneqarput, EU-SILC-mi OECD-mi piumasagaatit tamaasa anguneqarsimapput, taamaasilluni nunanut allanut sanilliunneqarsinnaalluarlutik, kapitali 7-imi immikkoortumi 7.6-imi takukkit.

Inuiaqatigiinni assigiinngisitaarnermi isertitat assigiinngisitaarnerisa kisiisa takutinneq ajorpai. Inuunermi sumut killissimaneq isertitat assigiinngisitaarneranni aamma takuneqarsinnaasarpoq. Assersuutigalugu nalinginnaasuuvoq inuusuttut ilinniartut isertitakinnerusarnerat, ilinniarlutilli naammassigaangamik nalinginnaasumik isertitaat qaffattarput taamatutaaq sulinermik misilittagaqarneruleraangamik isertitaat qaffattarlutik. Inuiaqatigiit akornanni aamma isertitakinnerunissaminnik qinersisoqartarpoq, assersuutigalugu piffissap ilaannaa sulisaraanni.

### 6.1 2002-miit 2020-mut isertitat assigiinngisitaarneri

Immikkut isigineqartut siunertat assigiinngitsut pingasut takutippaat. 2004-imiit 2005-imut immikkut maluginiagassaavoq assigiinngissutsimi piitsuussusermullu qanissusermi appariaateqarujussuuartoq, 2005-imi appariaat akileraartarnermut inatsisip allanngornerata sunniuteqarnera pissutaasimassaaq.

Akileraartussap akissarsiaasa ilanngaattissaa 40.000 kr.-miit 48.000 kr.-mut qaffanneqarpoq, nalinginnaasumillu akissarsianut ilanngaat 8.000 kr.-miit 10.000 kr.-nut qaffanneqarluni, akileraartarnermullu pct.-i 2 procentpointimik qaffappoq. Allanguutit taakkua pissutaallutik isertitakinnerusartut akileraarnikinnerusalerput isertitaqarnerusartullu



akileraarnerusalertutik, tamakkiisumilli isigalugu akileraarutit nikipallaanngillat.

2020-mi isertitat aallaavigalugit suliffeqarnermut nunaqavissunut tapi akileraarutaasussaangitsoq pilersinneqarpoq. Tapi pineqartoq sulinermit *ilanggaamik taaguuteqartinneqartoq*, isertitanut tigoraaannarnut sulisunut akinnattumik isertitalinnut annikinnerusunilla isertitalinnut ajunngitsumik sunniuteqarpoq.

Immikkut maluginiaqquneqarpoq 2016-imiit 2017-imut nikeriarneq ilaatigut utoqqalinersiassanut nunani allaniittunut akiliilernermit akileraartalerneq pissutaasut ilagimmassuk. Tamanna assigiinngisitaarnernut uuttuutitut 2017-imut sunniuteqarpoq.

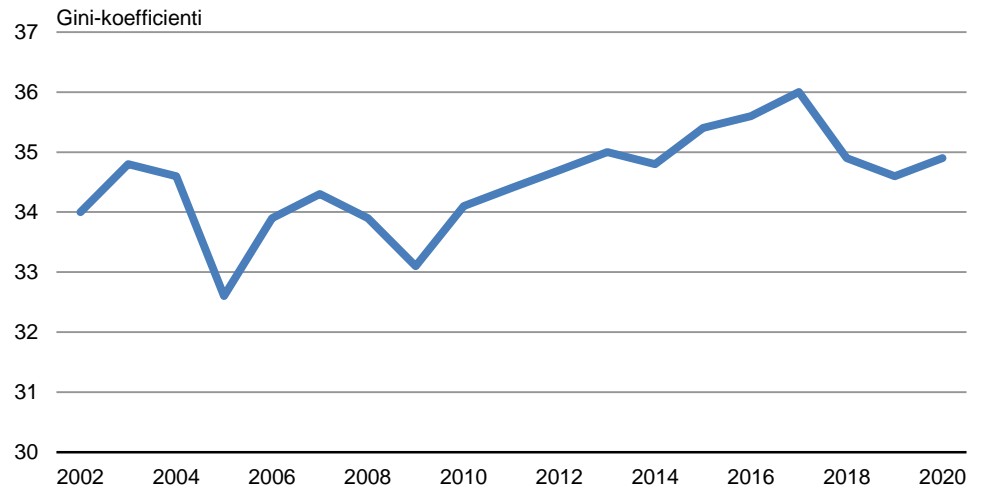
### **Gini-koefficienti**

Assigiinngisitaarnernut nassuiaat nunarsuarmi atornerpaarpoq tassaavoq Gini-koefficienti, isertitat assigiinngisitaarneri Gini-koefficienti atorlugu takuneqarsinnaavoq. Koefficienti kisitsisaavoq 1-ip 100-illu akornaniittoq. Gini-koefficienti 0-imut qaninnerugaangami isertitat assigiinngisitaarneri annikinnerusarput, inuiaqatigiinnilu assigiiaarnerusumik isertitat inissimasarlutik.

Kalaallit Nunaanni Gini-koefficienti 2002-miilli qaffakkiartuaarpoq, tamatuma takutippaa inuiaqatigiinni isertitat eqqarsaatigalugit nikingassut annertusiartortoq. 2017-imi qaffasinnerpaasimavoq 36,0-iulluni tamatumalu kingorna apparsimalluni 34,9-mut 2018-imi aamma 34,6-imut 2018-imi 2019-imilu. 2020-mi nikingassut 2018-mi nalingatut, tassa 34,9-mut qaffaqqippoq, titartagaq 6.1. takuuk.

2017-imi isertitat nikingassutaat immaqa qaffasinnerpaajunngilaq. 2017-imi isertitat atoriaannaat naligiissinnerannut ilaapput, 2017-imi januaarip aallaqqaataani akileraarutigineqartalersut, sulisitsisut utoqqalinersiaqalernissamut Kalaallit Nunaata avataanut akiliutaat. Taakku aatsaat 2018-imi immikkoorsinneqarsinnaalerput Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup akileraarutitut paasissutissaataani isertitanit atoriaannarnit, isertitanit aamma isertitat atoriaannaat naligiissinnerinit immikkoorsinneqarnerisigut. Taamaasilluni 2017-imi isertitat nikinganeri appasinnerusimasinnaalluarput.

## Titartagaq 6.1. 2002-miit 2020-mut Gini-koefficienti



Naatsorsueqqissaartarfimmit titartagaq 6.1, 2002-miit 2020-mit Gini-koefficientimik ersersitsisoq iluarsineqarpoq. Kisitsisit tamarmik Gini-koefficientimut tunngasut ajunngillat allanngortinneqaratillu. Titartakkami 6.1-imi titarneq kukkusumik ersersitsivoq, tassa Gini-koefficienti piviusumit qaffasinnerusoq ersersikkamiuk, taannali iluarsineqarpoq 11.11.2020-mi. Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>

Pissutsit piviusut malillugit naligiivissortunik isertitallit akuttusoorujussuupput. Gini-koefficientip pitsaaqutigaa kisitsit ataaseq atorlugu nassuiarsinnaagamiuk isertitakinnerpaat isertitaqqortunerpaallu qanoq nikingatiginerat. Taamaasilluni ajornanngitsuaqqamik isertitat assigiinngisitaarnerat nassuiaatigisinnaallugu.

Gini-koefficientimi isertitat qanoq inissisimanerat apeqqutaannginnerat Gini-koefficientip ajoqutigaa. Gini-koefficienti atorlugu takusinnaanngilarput piitsuunerpaat piitsuunerulersimanersut. Gini-koefficienti qaffakkiartoraangat taamaallaat takuneqarsinnaasarpoq isertitaqqortunerpaat isertitaqqortusiartorerat sukkanerusoq isertitakinnerpaanut sanilliullugit, inuiaqatigiinnilu nikingassut annertusigaluttuinnartoq.

### Piitsuussusermut qanissuseq

Piitsuussusermut qanissuseq tassaavoq, piitsuussutsip inuiaqatigiinni inooriaatsimut uuttuunneqarnera. Piitsuussusermut qanittutut ilaasutut isigineqartarput, inuiaqatigiinni amerlanernit akissaqartinneqartunut akissaqanngitsut, isertitat tamakkerlutik naligisa medianiatut tamanna isigineqarpoq. Isertitat medianianiinneq tassaavoq innuttaasut affaat appasinnerusumik isertitaqaraangata innuttaasullu affaat amerlanerusunik isertitaqaraangata.

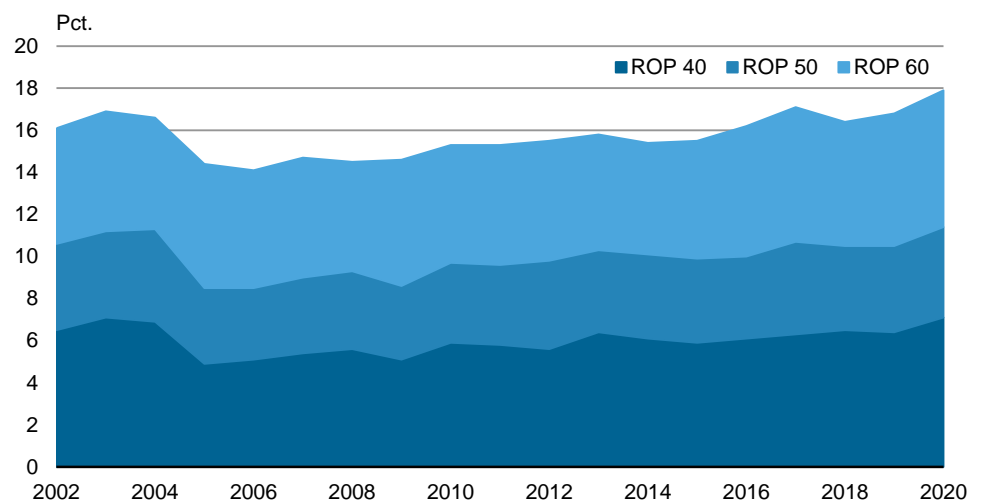
Piitsuussusermut qanissuseq uuttorniaraani isertitat kisiisa isigisariaqanngillat, tassami imaassimasinnaavoq inuk pigisaqareerluni isertitakinnissamik qinigaqarsimasoq. Maannakkuugallartoq Naatsorsueqqissaartarfik pigisanut tunngasunik paasissutissanik suliaqarneq ajorpoq, taamaattumillu piitsuussusermut qanissuseq taamaallaat isertitat atoriaannaat naligiissinneri ilaqutariinnut agguarneri tunngavigalugit naatsorsorneqartarluni.

2020-mi ilaqutariit isertitaanut nalunaarsuiffik ilaqutariinnik 28.081-inik nalunaarsuiffigineqarsimavoq. Taakku 53.600-nik inuttaqarput. Isertitat atoriaannaat naligiissinnerini ilaqutariinni isertitat ilaqutariit akorninnut tamanut agguarneqartarput. Tamanna pisarpoq isertitat atoriaannaat ilaqutariit amerlassusiisa naligiissitsinermut uuttuummut aaqqinnerinut, taamaasilluni ilaqutariit tamarmik assigiimmik isertitaqalersarput atoriaannarnik naligiissitsitanik.

Titartakkami 6.2-mi takuneqarsinnaapput piitsuussusermut qanissutsit . isertitat medianianit uuttuutit 40 pct., 50 pct. aamma 60 pct. atorlugit suliat. 2020-mi inuit 18 pct.-ii tassa 9.594-it isertitat medianiata 60 pct.-ini inissisimasimapput. Taanna malillugu inuit tallimaagaangata ataaseq piitsuussusermut qanissimapput.

2020-mi isertat medianiat 40 pct.-imut appartikkaanni inuit 3.806-it, 7,1 pct.-it piitsuussusermut qanissimapput. 2010-mili isertitakissutsimut killigititaq 40 pct.-imik isertitat medianianniittut piitsuussusermut qanissutsimittut 5-7 pct.-it missigisarpaat.

### Titartagaq 6.2. 2002-miit 2020-mut piitsuussusermut uuttuutit



ROP50 aamma ROP60 ersersippaat ilaqutariinni isertitat medianiata 50 pct. aamma 60 pct. ataallugu isertitallit inuit akornanni amerlassusaat pct.-inngorlugu.

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>

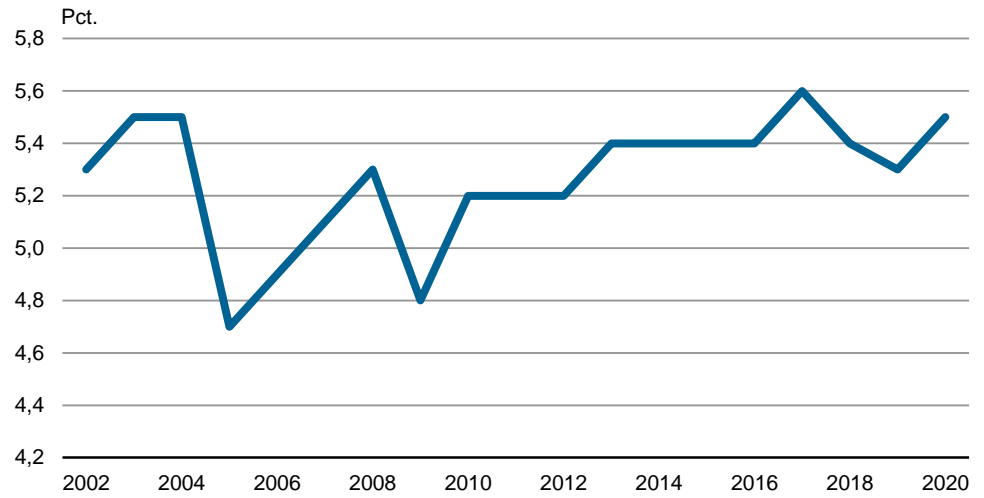
### Isertitakkaat aamma isertitakitsut nikingassusaat (S80/20)

S80/20 assigiinngiaarnernut uuttuutaavoq, isertitaqqortunerpaat 20 pct.-ii aamma isertitakinnerpaat 20 pct.-iisa assigiinngissutaat. S80/20 atorlugu takuneqarsinnaavoq inoqutigii isertitaasa assigiinngisitaarneranni isertitaqarnerpaat aamma isertitakinnerpaat nikingassutaat. S80/20 atorlugu nalinginnaavoq nunat tamalaani isertitat assigiinnginnerata nassuiaasiorneqartarnera.

Isertitakitsut aamma isertitaqqortuut imminnut nikingassusaat Gini-koefficientimitulli ipput. 2020-mi Kalaallit Nunaanni S80/20 malillugu uuttuut 5,5-imiippoq, takuuk titartagaq 6.3. taanna isumaqarpoq, ilaqutariit

isertitakkaat isertitaat atoriaannaat naligiissinnertat 5,5-eriarluni isertitakitsunut sanilliullugu amerlanerusut.

### Titartagaq 6.3 2002-miit 2020-mut inoqutigiit isertitakkaat aamma inoqutigiit isertitakitsut nikingassusaat



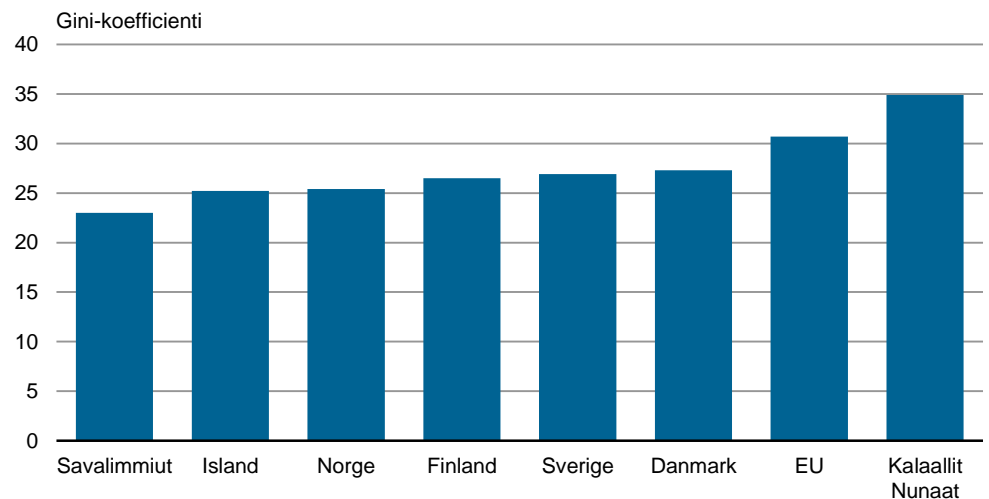
Malugiuk: Titartakkami takutinneqarpoq S80/20, assigiinngiaarnernut uuttuut, isertitaqqortunerpaat 20 pct.-iisa aamma isertitakinnerpaat 20 pct.-iisa nikingassusaat. S80/20 atorlugu takuneqarsinnaavoq inoqutigiit isertitaasa assigiinngisitaarneranni isertitaqarnerpaat aamma isertitakinnerpaat nikingassutaat. S80/20 qaffasinnerugaangami nikingassut annertunerusarpoq, appasinnerugaangamilu annikinnerusarluni.

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>

### 6.2 Nunat tamalaat akornanni sanilliussinerit

Ilaqutariit isertitaasa nikinganerat, aamma piitsuussusermut uuttuutit nunanut avannarlernut naleqqiullugit qaffasinnerupput, takukkit titartakkat 6.4 aamma 6.5.

### Titartagaq 6.4 Gini-koefficientit nunani avannarlerni aamma EU-mi

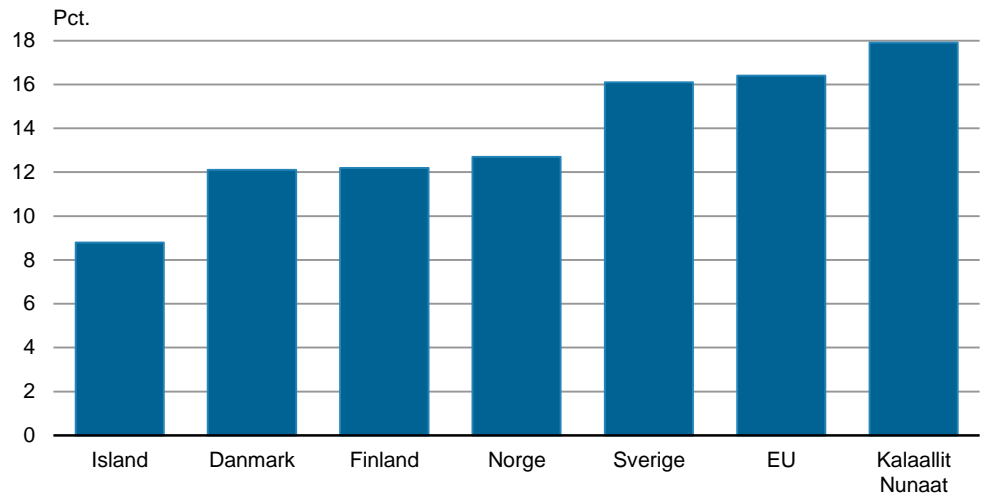


Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNIU101>, EU-SILC aamma Nordisk Ministerråd

Titartakkami 6.5-mi takunetiineqarpoq isertitat medianiata 60 pct.-iat tunngavigalugu piitsuussusermut qanissuseq. Titartakkami takuneqarsinnaavoq, nunat takutinneqartut akornanni Kalaallit Nunaanni piitsuussusermut qanissuseq qaffasinnerusoq. Sverigimi piitsuussusermut

qanissuseq EU-mi qaffassissutsip assigivaa, kisianni Islandimit, Norgemit Danmarkimiillu qaffasinnerulluni, titartagaq 6.5 takuuk.

### Titartagaq 6.5 Nunani avannarlerni aamma EU-mi piitsuussusermut qanissuseq



Malugiuk: Kalaallit Nunaannut kisitsisit kisitsisaagallarpur. Piitsuussusermut qanissuseq ROP60 tunngavigalugu ersersippaa ilaqutariinni isertitat medianiata 60 pct. ataallugu isertitallit inuit akornanni amerlassusaat pct.-inngorlugu. Najooqutaq: <https://bank.stat.q/INNIU101>, EU-SILC aamma Nordisk Ministerråd

Nunat tamalaat akornanni sanilliusineq mianerisariaavoq. Nunat tamarmik *The European Union Statistics on Income and Living Condition* (EU-SILC)-imi naligiinninnermut naleqqersuutit maleruagassat malinniaraluaaraat, assigiinnngisitaartumik periuseqarsimasinnaasarput. Kalaallit Nunaanni aamma Danmarkimi isertitat positiviusut aamma negativiusut tamaasa naligiinnnginnermik misissuinnermi ilanngussimavaat, nunat ikittuinnaat taamaalorsimapput. Taakku saniatigut Kalaallit Nunaanni aalisarneq piniarnerlu pissutigalugit aningaasat atunngikkaluarlugit nalilinnik peqartarneq, isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissiornermut ilanngunneqanngillat.

### 6.3 Ilaqutariit meerartallit akornanni isertitat assigiinnngiaarneri

Immikkoortumi uani saqqummiunneqarpoq immikkut naatsorsuutit, ilaqutariit minnerpaamik 18-it ataallugit ukiulimmik meerartallit isertitaasa Gini-koefficienti atorlugu naatsorsorneri. Immikkoortumi 6.1-imi allaaserineqartoq malillugu naatsorsorneqarput.

Titartakkami 6.6-imi takuneqarsinnaavoq sanilliusinnermi Gini-koefficientip ineriartornera, ilaqutariit meerartallit Gini-koefficientiat nuna tamakkerlugu Gini-koefficienti malillugu ingerlasoq. Gini-koefficientimik naatsorsuinnermi ilaqutariit meerartallit appasinnerullutik inissisimapput, ilaqutariit meerartallit akornanni isertitat nuna tamakkerlugu isertitaniit assigiinnerusumik agguarneqarput.

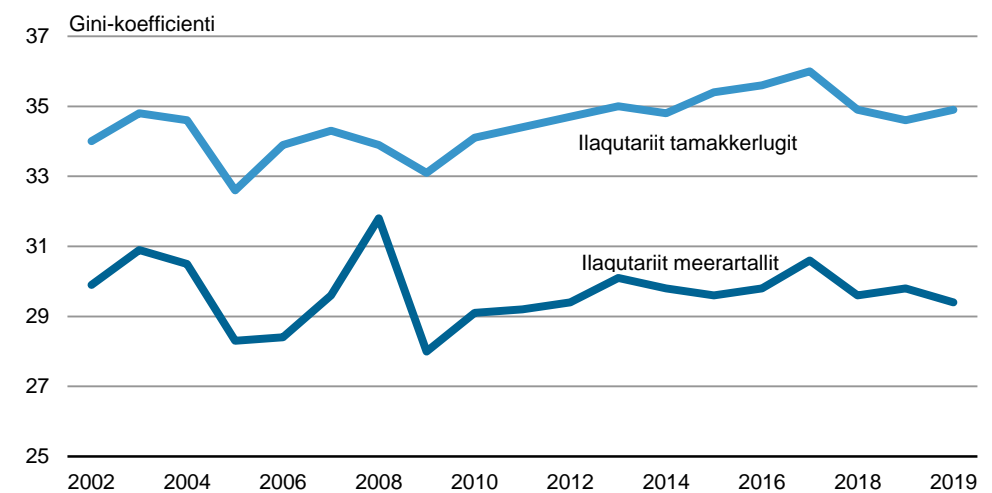
Ilaqutariit meerartallit akornanni Gini-koefficienti 2008-mi qaffariarpoq, ilaqutariit meerartallit akornanni kingingassut annertusisimasoq taamaasilluni takuneqarsinnaavoq. Ukiumi pineqartumi ilaqutariit akornanni

nikingassut millisimagaluarpoq. 2008-mi ilaqutariit meerartallit isertitaasa nikinganerulersimanerannut pissutaasinnaavoq ikiorsiissutit akileraarutaasussaangitsut annikinnerusimani 2007-imut aamma 2009-mut naleqqiullugit.

Ilaqutariit meerartallit akornanni isertitat nikingassusaat 2020-mi annikillivoq, Kalaallit Nunaanni ilaqutariit tamakkiisumik isigalugit isertitaasa nikingassusaat annertusisoq, takuuk titartagaq 6.6.

2020-mi ilaqutariit akornanni isertitat nikinganerat annikillivoq, akermanik nunami tamarmiusumi ilaqutariit akornanni isertitat nikinganerat annertuseriartoq, titartagaq 6.6. takuuk.

### Titartagaq 6.6 2002-miit 2020-mut Gini-koefficienti



Najoqqutaq: Ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffianni immikkut nalunaarsukkat.

## 7. Periaaseq aamma taaguutit

### 7.1 Siunertaq

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissani inuiaqatigiinni isertitat qaffasissusaat aamma agguataarnerisa erseqqissarneqarnissaat siunertaavoq. Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat aamma inuiaqatigiit ataqatigiissinneranni eqimattani assigiinngitsuni isertitat erseqqissarneqarput – assersuutigalugu siuaassutsinut, ukioqqortussutsinut aamma inunngorfimmut immikkoortiternerini. Ukiut ingerlanerini isertitat ineriartornerat ukiunut siullernut ataqatigiissinnerisigut ersersinneqarsinnaapput. Ilaqutariit assigiinngitsut isertitaat aamma isertitat akileraarutaasussat aamma isertitanit akileraarutit erseqqissarneqarput.

Erseqqissaassutigineqassaaq isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat tamakkiisumik pigissaarnermik atuinissamullu periarfissanik takutitsinngimmata. Assersuutigalugu pisuussutit namminerlu pilersornermut tunngasut paasissutissanut ilaanngillat. Aamma erseqqissaassutigineqassaaq

kisitsisitigut paasissutissat sulinermut aningaasarsianut paarlaaneqannginnissaat.

## **7.2 Naatsorsuutit tunngaviusut**

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut inuit akileraaruteqartussat inaarutaasumik naatsorsuutaat (S31) aamma ukiumi pineqartumi Kalaallit Nunaanni najugaqarsimasut akornanni akileraarutissanut naatsorsuutit tunngaviupput. Taakku tunngavigalugit Naatsorsueqqissaartarfik nalunaarsuutsinik pingasunik ukuninnga pilersitsivoq:

- Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat
- Ilaqutariit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat
- Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsorsimaffiat

Nalunaarsorsimaffiit taakku tamarmik immikkut isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissiornermut tunngavigineqarput. Tulliullugu nalunaarsuutit aamma atornerqarnerini ajornartorsiutit pillugit nassuiaasoqassaaq.

### **7.2.1 Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat**

Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat isertitat pillugit nalunaarsuiffimmi pingaarnerpaajuvoq. Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat naammassillugu suliarineqarnerata kingunaa atsaat ilaqutariit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat suliarineqarsinnaavoq. Naatsorsueqqissaartarfiup inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffianut isertitat akileraarutitaqanngitsut ilannguttarpai. Taamaaliornermi inunnik isumaginninnermut nalunaarsuiffik aamma ilinniagaqarnersiutinut nalunaarsuiffik ilanngunneqartarpoq. Pisortat akileraarutitaqanngitsumik ikiorsiissutaat tassaapput; ineqarnermut tapit, meeqqanut tapit, meeqqanut tapit allat, utoqqalinersianut aamma siusinaarluni soraarnerussutisianut tapit akileraarutitaqanngitsut, pisortanit ikiorsiissutit aamma ilinniagaqarnersiutit.

Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat annerpaamik uani saqqummersitami tunngavigineqarput. Isertitat akileraarutillu saniatigut nalunaarsuiffik suaassutsinik, ukioqqortussutsinik, najugaqarfinnik il.il. aamma imaqarput.

Isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissat inunnik nalunaarsuiffimmiittunik imaqarput, inuit ipineqartut ukiumi pineqartumi akileraartussaataapput tamakkiisumik ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasuussallutik. Taakku piumasaqaatit saniatigut Naatsorsueqqissaartarfiup inunnut nalunaarsuiffiani ukiup pineqartup aallartinnerani aamma naanerani allassimasuutigineqartussaavoq.

2020-mi nalunaarsuiffik tunngaviusoq 49.202-nik isertitanut paasissutissanik imaqarpoq. Taakkunanga inuit 42.562-it (87 pct.) piumasaqaatigineqartut angusimavaat – tamakkiisumik akileraartussaataaneq, ukiup naanerani 15-inik ukioqalersimanissaq aamma ukiup pineqartup aallartinnerani aamma

naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanissaq, taakkuuppullu isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissani tunngavigineqartut.

### **7.2.2 Ilaqutariit isertitaanut nalunaarsuiffik**

Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat naammassillugu suliarineqarnerata kingunaa atsaat ilaqutariit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat suliarineqarsinnaavoq. Inuit isertitaanut nalunaarsuiffik aamma Naatsorsueqqissaartarfiup inunnut taassumalu saniatigut ilaqutariinnut nalunaarsuiffii tunngavigalugit ilaqutariit isertitaat katiterneqartarput, ilaqutariit isertitaat ataatsimut naatsorsorneqartarlutik taamatullu isertitanit akileraarutissaat naatsorsorneqartarlutik. Ilaqutariit isertitaanut nalunaarsuiffimmut ilanngunneqartarput ilaqutariit ukiumi pineqartumi minnerpaamik ataatsimik 15-inik ukioqalereersimasumik tamakkiisumik akileraartartumik ilaqassapput, taannalu ukiup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimassaaq.

Ilaqutariit assigiinngitsunik amerlassuseqartarnerat katitigaanerisalu assigiinnginnerat pissutaalluni, isertitaasa eqquunnerusumik sanilliussinnaanissaat anguniarlugu, isertitat atoriaannaat naligiissinnerat atornerqarpoq – taanna pillugu immikkoortoq 7.8 atuaruk.

2020-p naanerani Kalaallit Nunaanni ilaqutariit 30.947-iusimapput. Taakkunannga 28.081-it, 91 pct.-ii, ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffiannut ilaapput. Ilaqutariit 2.866-it ilaqutariit isertitaasa nalunaarsuiffiannut ilaangilat. Ilaqutariinni taakkunani piunasaqaatit, tassaasut; tamakkiisumik akileraartussaataaneq, 15-ileereersimanissaq, ukiullu pineqartup aallartinnerani naanerani Kalaallit Nunaanni najugaqarsimanissaq, anguneqarsimangillat.

Ilaqutariit isertitaat pillugit paasissutissat inuiaqatigiinni atuinermut periarfissanik paasisitsinnaavoq. Taassuma saniatigut nalunaarsuiffik atorlugu inuiaqatigiinni isertitat assigiinngisitaarnerat ersersinneqarpoq. Ilaqutariinnut isertitaanut nalunaarsorsimaffik pillugu paasisaqarnerorusukkuut Naatsorsueqqissaartarfiup nittartagaani [www.stat.gl](http://www.stat.gl)-imi ilaqutariit pillugit kisitsisitigut paasissutissat atuarsinnaavatit.

### **7.2.3 Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsorsimaffiat**

Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsorsimaffianiipput inuit ukiup ingerlanerani akileraaruteqartussat tamarmik, najugaq akileraarutissallu annertussusaat peqqutaatinnagit. Isertitat akileraarutaasussat nalunaarsorsimaffii atorlugit isertitat akileraarutaasussat katinneri immikkut soqutiginarput, aningaasaqarnerullu pissusaanut uuttuutaasinnaalluni. Inuit isertitaannut imaluunniit isertitat agguarnerinut tulluannigilaq.



### **7.3 Utoqqalinersiassat Kalaallit Nunaata avatanut inissinneqarsimasut**

2017-imi januaarip aallaqqaataani utoqqalinersiassat Kalaallit Nunaata avataanut inissinneqarsimasunut Kalaallit Nunaanni tamakkiisumik akileraartussaataasunit akileraarutigineqartalerput. Imaappoq:

- Kalaallit Nunaata avataanut utoqqalinersiassanut akiliinermi ilanngaait atorunnaarput aamma
- Kalaallit Nunaata avataanut utoqqalinersiassanut sulisitsisup akiliutai akileraarutigineqartalerput.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup allannguut ima suliarivaa:

- Kalaallit Nunaata avataanut utoqqalinersiassanut akiliutit akileraarutinut ilaajunnaartinneqarput aamma
- 2017-imiit Kalaallit Nunaata avataanut utoqqalinersiassanut sulisitsisup akiliutigisartagai isertitatut akileraarutaasussatut ilanngunneqarput. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmili taakku aatsaat 2018-imi nalunaarsorneri takuneqarsinnaalerput.

Kalaallit Nunaata avataanut utoqqalinersianut akiliutit akileraarutitallit *isertitat akileraarutaasussat*, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit naatsorsorneqartartuni, kisiisa pinnagit isertitanit allanit peerneqartarput. Danmark Statistik aamma taamatut suleriaaseqarpoq, sulisitsisut utoqqalinersiassat akiliutigisartagaat isertitanut suliaqarnermut ilanngunneqarneq ajorput, inummut pineqartumut atorneqarsinnaannginneri pissutigalugit.

Utoqqalinersiassanut akiliutit akileraaruteqaataasussat – akileraartarnermi maleruagassat malillugit – isertitanut akileraaruteqaataasussanut ilanngunneqartarput. Akerlianilli isertitanut naatsorsuinernut allanut ilanngunneqassanngillat, inummut pineqartumut atorneqarsinnaannginneri pissutigalugit.

Taamaasilluni sulisitsisunit utoqqalinersiaqalernissamut Kalaallit Nunaata avataanut akiliutit 2017-imi isertitanut akileraarutaasussanut ilanngunneqarput, aatsaalli 2018-imi takuneqarsinnaanngorlutik, isertitanut nalunaarsuinernut allaniunngitsoq, soorlu ukunani ilaanngillat; isertitat katillugit imaluunniit isertitat atoriaannaat.

### **7.4 Isertitat atoriaannaat aamma isertitat immikkuullarissut**

Isertitat atoriaannaat tunngavigalugit inuup imaluunniit ilaqutariit atuisinnaanerat uuttorneqarsinnaasarpoq. Isertitat atoriaannaat inuup imaluunniit ilaqutariit ineqarnermut, atuinernut imaluunniit sipaagaqarnermut atorsinnaavai, taakkuullutillu akileraareerluni, ernianut akileereerluni akilersuutinullu akileereerluni isertitat. Ilaatigut sulinermut ilanngaat isertitanut atoriaannarnut ilanngunneqassapput.

Ataani takuneqarsinnaavoq isertitat atoriaannaat naatsorsorneri. Siullermik inuussutissarsiummit isertitat, pisortanit ikiorsiissutit, utoqqalinersiaqalernissamut nammineeeluni sipaakkat aamma pigisanit nalilinnit isertitat katinneqartarput, taakku tamarmik akileraanginnermi nalunaarutigineqarsimasuussapput. Taakkunanga akileraarut, ernianut akiliutit aamma akilersuutitut akiliutit peerneqartarput. Sulinermut ilanngaatinut akiliutit taakkununga ilanngunneqassapput.

### Takussutissiaq 7.1 2020-mi isertitat atoriaannaat – 14-ileereersimasut akornanni agguaqatigiissillugu

	Kr.
Inuussutissarsiummit isertitat ..	234.496
+ Pisortat ikiorsiissutaat .....	24.584
+ Utoqqalinersiaqalernissamut nammineq sipaakkat .....	4.188
+ Pigisanit nalilinnit isertitat, tamarmiusut .....	161
- Ernianut aningaasartuutit .....	4.709
- Isertitanit akileraarutit .....	88.976
Akilersuisussaataitaanermut akiliutit .....	226
- Akilersuutitut akiliutit .....	1.851
<b>= Isertitat atoriaannaat .....</b>	<b>171.369</b>

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Isertitat atoriaannartut naatsorsuutigineqartarput inummit immaqaluunniit ilutariinnit isertitat atorneqarsinnaasut imaluunniit sipaarneqarsinnaasut.

Ineqarnermut akiliutit, a-kassemut imaluunniit suliaqarfimmi kattuffinnut akiligassat, angalanernut allanulluunniit akiligassat isertitanit atoriaannarnit ilanngaatigineqarneq ajorput, inuit imaluunniit ilaqutariit nammineeelutik annerusumik minnerusumilluunniit taakku aqussinnaasarmatigit.

Kisianni akilersuutitut akiliutit, pinngitsoorani akiligassaneri pillugit, taamaasillunilu nammineq aalajangersinnaanagit sumut atorusunnerlugit, isertitanit atoriaannarnit peerneqartarput.

Ilaatigut sulinermut ilanngaat isertitanut atoriaannarnut ilanngunneqassapput

Naatsorsueqqissaartarfimmit isertitat tamaasa eqqarsaatigalugit inuup inuunera naallugu isertitatut ataatsit aningaasat atorsinnaanerinut periarfissaqalernermi qulakkeerneqartarput. Assersuutigalugu suliffimmiit utoqqalinersiat pinngitsoornani pigineqartussat aatsaat utoqqalinersiaqalernermi pineqartarput, inuup nammineeeluni utoqqalinersiaqalernissaminut sipaagai akiliinermut ilanngunneqartartut.

Naatsorsueqqissaartarfiup isertitat atoriaannaat pillugit naatsorsuutai amigaateqarput. Isertitanut atoriaannarnut aamma isertitanut kisitsisitigut paasissutissanut allanut ilaangillat:

- Aningaasat atornagit pissarsiat, piniarluni pisat aalisakkallu

- Akileraarutitaqanngitsumik sulinermit isertitat.
- Kingornussarsiat, tunissutisiat aamma ilaqtutanit aningaasatigut ikiorsiissutit.
- Lottomi equinerit aamma spillernernit allanit equinerit.
- Sillimasiisarfinniit aningaasat taarsiissutit.
- Sulisitsisunit aqunneqartut utoqqalinersiaqalernissamut akiliutit.
- Namminerisamik utoqqalinersiaqalernissamut sipaagaqarnermit iluanaarutit ingerlaavartut.
- Piffissaq eqqornagu utoqqalinersiaqalernissamut pappialaatit nalillit tiguneqarsimasut aamma piffissaq eqqornagu utoqqalinersiaqalernissamut sipaakkat tiguneqarsimasut.
- Pillorissaasunut allanullu tapit
- Inigisap nalingata annertusinerata aamma annikillineranit allannguummit iluanaarutit/annaasat.
- Akilersuutitut tapit siusinaarluni akiliutigineqartut aamma meeqqanut tapit.

### **7.5 Isertitat pillugit kisitisitigut paasissutissanik avammut siammarterineq**

Inuit isertitaat pillugit aamma ilaqtariit isertitaat pillugit nalunaasuutit sammisanik assigiinngitsunik 31-nik imaqarput. Taakkunanga sammisat 28-iusut Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasiviatigut saqqummersinneqartarput, takussutissiaq 7.2 takuuk. Inuit isertitaanut aamma ilaqtariit isertitaanut tunngasut sammisat pingasuusut saqqummersinneqanngitsut Naatsorsueqqissaartarfiup nalunaarsuutaaniittut ukuupput:

- Suliffeqarfimmi iluanaarutit
- Tulaassat, suliffeqarfimmi iluanaarutit ilanngaataitaqanngitsut
- Pisortanit ikiorsiissutit akileraarutitaqanngitsut isertitatut tunniunneqartut katillugit

## Takussutissiaq 7.4 Inuit isertitaasa nalunaarsorsimaffiat atorlugu 2020-mi inuit isertitaanik assersuutitut itisiliineq

	Inuit isertitaat tunngavigalugit	Isertitat annertussusaat	Inuit isertitaasa agguaqati- giissinnerat	Inuit isertitaat tunngavigalugit agguaqati- giissinnerat
	Amerlassusaat	— 1.000 kr. —	Kronit	
<b>1 Isertitat atoriaannaat (2-23-24-25) .....</b>	<b>41.845</b>	<b>7.293.824</b>	<b>171.369</b>	<b>174.306</b>
<b>Isertitat akileraannginnermi allanullu</b>				
<b>2 akiliinnginnermi (3+8+19+20) .....</b>	<b>41.626</b>	<b>11.212.058</b>	<b>263.429</b>	<b>269.352</b>
<b>3 Inuussutissarsiutinit isertitat (4+5+6+7) .....</b>	<b>35.961</b>	<b>9.980.598</b>	<b>234.496</b>	<b>277.540</b>
4 Akissarsiat, sulilluni tunissutisiat assigisaallu .....	34.404	9.073.351	213.180	263.730
5 Suliffeqarfiit sinneqartoorutaat .....	3.662	834.255	19.601	227.814
6 Nunanit allanit isertitat .....	507	9.608	226	18.951
7 Akissarsiarititat aamma B-isertitat allat .....	3.378	63.384	1.489	18.764
<b>8 Pisortaqarfinnit isertitat ikiorsiissutit (9+12+16) .....</b>	<b>19.473</b>	<b>1.046.365</b>	<b>24.584</b>	<b>53.734</b>
<b>Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit, pisortat</b>				
<b>9 ikiorsiissutaat assigisaallu (10+11) .....</b>	<b>6.110</b>	<b>102.622</b>	<b>2.411</b>	<b>16.796</b>
10 Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit .....	2.387	29.973	704	12.557
11 Pisortanit ikiorsiissutit .....	4.390	72.648	1.707	16.549
<b>12 Ikiorsiissutit allat (13+14+15) .....</b>	<b>11.994</b>	<b>267.627</b>	<b>6.288</b>	<b>22.313</b>
13 Ilinniagaqarnersiutit .....	4.808	144.432	3.393	30.040
14 Ineqarnermut tapit .....	4.946	85.179	2.001	17.222
15 Meeqqanut tapit .....	5.316	38.017	893	7.151
<b>16 Pisortanit soraarnerussutisiat (17+18) .....</b>	<b>6.547</b>	<b>676.117</b>	<b>15.885</b>	<b>103.271</b>
17 Pisortanit utoqqalinersiat .....	4.142	431.761	10.144	104.240
18 Pisortanit siusinaartumik soraarnerussutisiat .....	2.753	244.356	5.741	88.760
Tjenestemandspensionit, ATP aamma utoqqalinersiat				
19 namminersortunit .....	3.129	178.246	4.188	56.966
<b>20 Pigisanit nalilinnit isertitat, tamarmiusut (21+22) .....</b>	<b>1.773</b>	<b>6.848</b>	<b>161</b>	<b>3.863</b>
21 Ernianit isertitat .....	1.591	479	11	301
22 Pigisanit nalilinnit allanit isertitat (aktianit allaniillu isertitat) .....	217	6.370	150	29.353
23 Ernianut aningaasartuutit .....	30.385	200.433	4.709	6.596
24 Isertitanit akileraarutit katillugit .....	35.269	3.786.998	88.976	107.375
25 Akilersuutitut akiliutit .....	25.597	78.802	1.851	3.079
26 Akilersuisussaataitaanermut akiliutit .....	205	9.605	226	46.855
- Isertitat atoriaannaat naligiissinneri (immikkut ilanngussaq) .....	41.639	8.195.298	192.550	196.818
- Isertitat akileraaruteqaataasussat (immikkut ilanngussaq) .....	42.213	10.733.587	252.187	254.272

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/INNPI101>

Takussutissiami 7.2-mi takuneqarsinnaasut 28-t sammisanut paasissutissat assigiinngitsut atorlugit itisiliissutit Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasiviani pissarsiarineqarsinnaapput. Itisiliinermut atorneqarsinnaasut nutaat takussutissiami 7.2-imi takutinneqartut saniatigut paasissutissat uku pineqarsinnaapput:

- Inuit isertitaat tunngavigalugit (Amerlassusaat)
- Isertitat annertussusaat (1.000 kr.)
- Inuit isertitaasa agguaqatigiissinnerat (kr.)
- Inuit isertitaat tunngavigalugit agguaqatigiissinnerat (kr.)

Ilaqutariit isertitaat pillugit paasissutissat aamma kisitsisaataasivimmi pissarsiarineqarsinnaapput.

Inuit (imaluunniit ilaqutariit) amerlassusaat, ukiumi itisiliiffiusumi pineqartut *Inuit isertitaat tunngavigalugit agguaqatigiissinnerat (kr.)* ima naatsorsorneqarsinnaapput:

$$\text{Inuit katillugit} = \frac{\text{Isertitat annertussusaat (1.000 kr.)}}{\text{Inuit isertitaat tunngavigalugit agguaqatigiissinnerat (kr.)}}$$

Malugiuk, Naatsorsueqqissaartarfiup kisitsisaataasiviani kisitsisit tabeliniittut ilisarinnissinnaanginnissamik piumasaaqatitaqarmata.

Naatsorsueqqissaartarfiup inuit imaluunniit ilaqutariit tallimaniit ikinnerugaangata Naatsorsueqqissaartarfiup pineqartut ilanngussinnaajunnaartarpaat. Taamaattut isaasat ("..") atorlugit nalunaarutigineqartarput. Kisitsisaataasivimmi decilikkaarlugit 10.decilimi tamanna atortinneqanngilaq annerpaamik isertitat eqqarsaatigalugit.

## **7.6 Isertitat assigiinngisitaarneri ersersinniarlugit periutsit atorneqartut**

Isertitat assigiinngisitaarneri itisiliilluni misissuineri *The European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC)-imi periutsit tunngavigineqarput. Taakku EU-mi inuit atugarisaasa misissuineri suleqatigiilluni suliaapput, isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissiernerit tassani annerusumik pineqarlutik. SILC-mi kisitsisitigut paasissutissiornerni naleqqersuutit assigiinngitsut sammineqarput, taakkunannga Kalaallit Nunaanni isertitat assigiinngisitaarnerisa ersersinnerat atorneqarluni.

## **Nunanut allanut sanilliussisinnaaneq**

SILC atorlugu Kalaallit Nunaat Danmark assigalugu qulakkeerpaa isertitat immikkuuffaarissut, positivit aamma negativit tamakkerlugit ilanngunneqarneri.

Isertitat negativiusut tamakkiisumik ilanngunnerisigut, Kalaallit Nunaanni isertitat iluoornerusumik ersersinneqarput. Kisianni akerlianik sanilliussinissamut ajornartorsiortitsillutik, nunat ilaasa isertitat negativiusut nalunaarsorsinnaangimmatigit. Tamanna isertitat negativiusut akileraarutinik nalunaarsuiffimmut nalunaarutigineqarsinnaanginnerannik pissuteqarsinnaavoq, imaluunniit nunanit pineqartunit isertitat negativiusut akuerineqarsimanginnerat, taamaasillunilu 0-inngortiinnarneqartarlutik. Nunani amerlasuuni SILC misiligutitut annikitsumik atorneqarpoq.

Inuit pisortat atuinerinik assigiinngitsunik atuinerisa assigiinngitsuusarneri – tassa pisortanit inunnut ikiorsiissutit – pissutaallutik nunat marluk isertitaasa assigiinngissutaanik sanilliussineq atuisinnaanermut assigiinngissutsinik erseqqissaasinnaanera iluooruuseq oqaatigineqarsinnaanngilaq. Kalaallit Nunaanni pisortat ikiorsiissutinut annertuumik atuisarpoq, taamaammallu nunanut avannarlernut sanilliunneqarsinnaalluni. Kisianni, nunani marlunni

pisortat ikiorsiissutaanik inuit atuinerat assigiittutut isikkoqaraluartoq, isertitat eqimattakkuutaarnerini assigiinngitsorujussuusinnaapput.

Nunanut tamalaanut allanut sanilliussinissamut killilersuisoq alla tassaavoq, isertitat aningaasanik naleqanngitsut Kalaallit Nunaanni isertitanut nalunaarsuiffinnut ilanngunneqanngitsut. Taamatulli periuseqarneq SILC-mi suleriaaseq pissutaavoq, isertitat aningaasanik naleqanngitsut ilanngunneqarneq ajormata.

Kalaallit Nunaannili inuit ilaasa akornanni isertitat aningaasanik naleqanngitsut, assersuutigalugu piniarnermit pisanit aamma aalisarnernit pisanit, atuinissamut tapertaalluurtuupput. Tamanna isertitakinnerusuni annertunerusumik atuussimaguni, isertitat nikingassutaat, taamatullu piitsuussusermut qanissuseq annikinnerusimassaaq, saqqummersitami uani paasissutissiissutigineqartuninngarnit.

Piniakkanik aalisakkanillu nammineq pisanit atuneq qanoq sunniuteqartiginersoq erseqqissumik nalilerneqarsinnaanngikkallarpoq.

## **7.7 Ajoqutaasut**

Kalaallit Nunaat inukinnera pissutaalluni piffissap ingerlanerani sanilliussinerni nikeriarnerit annertusarput. Nikeriarnerit annertunerulersarput inuit ikittunnguit pineqartillugit. Taamaattumik ukiut ingerlanerini allanngorluinnartoqarsimagaangat inerniliinerit mianerilluinnaqqissaartariaqarput. Immikkoortumi 7.3-mi allaaserineqartut malillugit isertitat aalajangersimasut, isertitat pillugit kisitsisitigut paasissutissanut ilanngunneqanngillat.

## **7.8 Taaguutit**

### **Akileraannginnermi isertitat tamakkerlugit**

Inuussutissarsiummit isertitat, pisortat ikiorsiissutaat, namminerisamik utoqqalinersiassanut katersat aamma pigisanit nalilinnit isertitat tamaasa katinneri. Taakkuupput inuup imaluunniit ilaqutariit akileraannginnermini, ernianut akiliinnginnerminni allanullu akiliinnginnerminni isertitaat. Isertitat negativiusut tassaapput suliffeqarfiit amigartooruteqarsimasut isertitaat imaluunniit inuup aktianik annaasaqarujussuarnermi isertitai. Akileraaruteqannginnermi isertitat tamakkerlugit tamakkiisumik nalunaarutigineqarsimanninnerat pissutaalluni ilaatigut amigaateqarput. Makku nalunaarutigineqarsimannngillat; sulineq akileraarutitaqanngitsumik, kingornussat, lottomi assigisaanillu equinerit, takuuk immikkoortoq 7.4.

### **Isertitat akileraaruteqaataasussat**

Akilerarnermut inatsisit malillugit akileraaruteqaataasussat, taakku tunngavigalugit tamakkiisumik akileraarutit naatsorsorneqartarput. Inatsisit malillugit ilanngaatisaqq isertitanit peereerpat, isertitat akileraarutaasussat sinnerutissapput.

### **Sulinermut ilanngaat**

Sulinermut tapisiaavoq, akileraarnissamut tunngaviumik naatsorsuinermut atorpeqartarluni, 2020-mi akileraarnissamut ukiorititaasumi atorpeqalerpoq. Sulinermi isertitat tunngavigalugit ilanngaat naatsorsorneqartarpoq. Sulinermut ilanngaat annertusisarpoq isertitat apparaangata, taamaasilluni sulisut isertitakinnerusut aamma akinnattumik isertitallit ukiumut aningaasat atorsinnaasaat annertusineqarlutik. Sulinermut ilanngaat akileraarutaasussaangilaq, akileraarpallaarsimanermilu aningaasanik utertitsineq assigalugu utertinneqartarlutik. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit akileraarutitik akiliinikippallaartoqarsimatillugu sulinermut ilanngaatip ilaa imaluuniit tamakkerlugu atorseqarsinnaavoq, akileraarutitik akiliinikippallaarsimanerup annikillisinnissaanut.

### **Isertitat atoriaannaat**

Inuup imaluuniit ilaqtariit isertitai atoriaannaat. Isertitat atoriaannaat naatsorsorneqartarpoq isertitat tamakkerlugit naatsorsorneqarneri assigalugit. Isertitat atoriaannaat naatsorsorneqartarpoq, akileraanginnermi allanillu akiliinnginnermi inummut ilanngaatit, isertitanit akileraarutit aamma akilersuutitut akiliutit peerlugit. Isertitat atoriaannaat annertunerusumik immikkoortoq 7.4 atuaruk.

### **Isertitat atoriaannaat naligiissitat**

Ilaqtariit akornanni isertitat nikingassusaat paasiniallugu atorpeqartarpoq. Isertitat atoriaannaat, ilaqtariinni inuit amerlassusaat aamma ilaqtariinni inuit ukioqqortussusaat atorlugit isertitat atoriaannaat naligiissinneqartarput. Ilaqtariit assigiinngitsut akornanni isertitat assigiinngissutaat taamaasilluni sanilliunneqarsinnaasarpoq.

### **Naligiissitsinerit oqimaalutarneri**

Ilaqtariinni inuit amerlassusaat aamma ilaqtariinni inuit ukioqqortussusaat atorlugit isertitat atoriaannaat naligiissinneri naatsorsorneqartarput. Oqimaalutaq OECD standard malillugu naatsorsorneqartarpoq, inoqutigiinni inersimasoq siulleq 1-mik oqimaassusilerneqartarpoq. Allantik inersimasoqaraangat inersimasoq ataaseq 0,5-imik oqimaassusilerneqartarpoq, meeraq ataaseq 0,3-mik oqimaassusilerneqartarluni. Ilaqtariit marlunnik inersimasortallit meerartaqanngitsut isertitaasa naligiissinnerat 1,5-iussaaq, inersimasoq ataaseq marlunnik 15-it ataallugit ukiulinnik meeralik 1,6-iussalluni.

### **Isertitat pisissutaasinnaasut**

Taaguut **isertitat pisissutaasinnaasut** – aamma taaguuserneqartoq, aningaasat pisissutaasinnaasut – isertitat qaffasissusaasa aamma akit qaffasissusaasa ataqatigiinnerat **isertitanut pisissutaasinnaasunut** tunngassuteqarpoq. Isertitat qaffakkaangata atuinissamut periarfissat aamma qaffattarput, akerlianik akit qaffakkaangata atuinissamut periarfissat annikillisarput. Isertitat qaffarnerat akinit qaffasinneruppat oqartoqartarpoq isertitat pisissutaasinnaasut qaffattut. Akerlianik akit qaffarnerat isertitanit qaffasinneruppat isertitat pisissutaasinnaasut appartarput. Isertitat pisissutaasinnaasut takutippaat agguaqatigiissillugu innutaasut atuinissamut periarfissaat, agguaqatigiissillugu atueriaatsip akillu allanngorarnerisa

nunami tamarmi isertitanut imminnut qanoq attuumassuseqarnerat eqqarsaatigalugu.

### **Decilit tunngavigalugit assigiinnigissutsit**

Isertitat nalingi annertussusaat tunngavigalugit qulinut (decilinet) amerlaqatigiikkaarlugit immikkoortillugit. 1. decilimi isertitakinnerit 10 pct.-it inissisimapput, 2. decilimi isertitakinnerit tullii 10 pct.-it inissisimasut, taamatut decilikkaarlutik agguarsimallutik. Isertitat decilinet nalunaarutigineqartarput decilip pineqartut agguaqatigiissitsinermut tulluaraangat imaluunniit decilimi pineqartumi isertitap annerpaaffissaa annerpaamik killissimagaangagu. Isertitat medianiat tassaavoq 5. decilimi isertitat annerpaaffissaat, ilisarinnissinnaatitaanninneq pissutaalluni 10. decilimi isertitat annerpaaffissaat saqqummiunneqanngillat.

### **Ukioqqortussuseq**

Ukiup pineqartup naanerani inuup ukioqqortussusaa. Inuit isertitaanut kisitsisitigut paasisutissanut, inuit isertitaasa nalunaarsuiffianniittut, ukiumi pineqartumi tamakkiisumik akileraartussaatitaasut ukiullu naanerani 15-inik ukioqalereersimasut, ilaapput. Taassuma saniatigut Naatsorsueqqissaartarfiup innuttaasunut nalunaarsuiffianut ukiup pineqartup aallartinnerani naanerani ilu nalunaarsugaasimassaaq.

### **Ilaqutariit**

Inuk ataaseq imaluunniit allaqartut, inuit allattorsimaffiat malillugu assigiimmik adresseqartut aamma imminnut arlaatigut attuumassuteqartut. Ilaqutariinni inuit kisimiittuusinnaapput aappaqarlutilluunniit aamma meeraqanngissinnaapput meeraqarlutilluunniit. Inoqutigiit akornanni najugaqatigiit tamarmik ilaqutariiusinnaapput kisianni aamma inoqutigiit akornanni ilaqutariit arlariiusinnaapput. Aappariinni aamma kisimiittuni angerlasimaffimmi najugalimmik meeraqartoqarsinnaavoq ataatsimik arlariinnilluunniit (0-17-inik ukiullit) imaluunniit ataatsimik arlanniilluunniit inuusuttunik (18-24-nik ukiullit) najugaqartoqarsinnaalluni.

### **Inoqutigiit**

Inoqutigiinni ataatsimi adresseqarfiusumi inoqutigiit ataatsimik inuttaqarsinnaapput imaluunniit inunnik arlariinnik. Adresse tassaasinnaavoq nalinginnaasumik najugarisaq imaluunniit ulloq unnuarlu angerlarsimaffik, ass. kollegia, utoqqaat illuat aamma meeqqat angerlarsimaffiat.

### **Kommunit**

Januaarip aallaqqaataani 2009-mi kommunit 18-iusimasut sisamangortinneqarput. Kommunini 18-ini naatsorsuinermit aalajangersimasut suli soqutiginaateqarput, uani saqqummersitami nunap agguataarnerani pingaanninnertut atornerqarpoq. Siornatigut kommuniusimasut agguataarinnermi **distriktimik** taaneqarput. **Distriktit** aamma **kommunit** ataqatigiinneri Takussutissiami 1.1-mi takuneqarsinnaapput. Januaarip aallaqqaataani 2018-imi Qaasuitsup kommuni ukununnga avinneqarpoq; Avannaata Kommuniam aamma



Kommune Qeqertalik. Takussutissiami 7.3-mi qanoq isikkoqalersimani takuneqarsinnaavoq.

### Takussutissiaq 7.3. Kommunit aamma distriktit, 31. decembari 2020

Qaasuitsup Kommunua				
Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunua	Kommune Qeqertalik	Avannaata Kommunua
Nanortalik	Ivittuut	Maniitsoq	Kangaatsiaq	Ilulissat
Qaqortoq	Paamiut	Sisimiut	Aasiaat	Uummannaq
Narsaq	Nuuk		Qasigiannugit	Upernavik
	Tasiilaq		Qeqertarsuaq	Qaanaaq
	Ittoqqortoormiit			

#### Kommunit avataani

Kalaallit Nunaanni allaffissornikkut kommunit avataani najugaqarfiit. Pituffik taakkunani pingaarnepaajuvoq. Isertitat kommuninut immikkoortinneqarneranni ilaangikkaluartut nuna tamakkerlugu naatsorsuutitut saqqummersitami ilaapput. *Kommunit avataani*- kisitsisit kisitsisaataasivimmi pissarsiarineqarsinnaapput.

#### Ilinniakkat qaffasissusaat

Ukiup pineqartup naanerani inuup qaffasinnerpaamik naammassillugu ilinniarsimasa. Paasissutissat Naatsorsueqqissaartarfiup ilinniagaqarnermut nalunaarsuiffianit pissarsiaapput. ISCED11-uddannelsesnomenklatur atorlugu ilinniakkat immikkoortiterneqarput, kisianni immikkoortunut arfinilinnut ikilisinneqarsimallutik, *Tunngaviusumik ilinniarfik* appasinnerpaalluni *Sivisuuk ingerlaqqiffiusumik ilinniarnaq* qaffasinnerpaajulluni.

#### Gini-koefficienti

**Gini-koefficientip** isertitat assigiinnginnerat ersersippaa – isertitat annertusartortillugit isertitanut assigiinngissuseq angineruleriartortarpoq. Nunanut tamalaanut Gini-koefficienti atorlugu sanilliussiniarluni ilaqutariit isertitaasa atoriaannaat naligiissillugit naatsorsuinnermi atortariaapput. Gini-koefficienti pillugu nassuiaasiaq eqqoqqissaartoq *Christen Sørensen: Økonomisk fordeling, Systime, 1999*-imi atuarneqarsinnaavoq.

#### Piitsuussusermut qanissuseq

Nunani tamalaani piitsuussusermut uuttuutaavoq. Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik piitsuussuseq killilerneqanngilaq, kisianni isertitat assigiinngissutaat **piitsuussusermut qanissuseq** atorlugu paasinarsarneqartarpoq. Ilaqutariit isertitaasa isertitat tamarmiusut medianiannit aalajangersimasumik pct.-inik appasinnerunerat tunngavigalugu, appasissuseq appasippallaamik isertitaqarnermik taaneqartarpoq. Appasippallaamik isertitaqarnermut isertitat medianiat tunngaviliisuvoq, taanna inoqutigiit isertitaasa atoriaannaat naligiissinnerani inuit isertitaat tunngavigalugit naatsorsorneqartarpoq.

## S80/20

S80/20 tassaavoq isertitaqarnerpaat 20 pct.-iisa aamma isertitakinnerpaat 20 pct.-iisa nikingassutaat. Nunani tamalaani sanilliussisinnanissaq eqqarsaatigalugu inummut ilaqutariit isertitaat atoriaannaat naligiissinnerata qaffasissusaa malillugu naatsorsorneqarpoq.

---

Ilisarnaatinut nassuiaatit:

- ... Paasissutissat pigineqanngillat
- .. Paasissutissat nalunaarsussallugit qularnarpallaarput mianersuussassaallutilluunniit
- . Kisitsisit pissusia tunngavigalugu saqqummersinnaangilaq
- 0 Uttuutigineqartup affaanit minneruvoq
- Soqanngilaq
- \* Kisitsisaagallartoq missiliugarluunniit

Saaffiginiffissaq

Lene Baunbæk

E-mail: leba@stat.gl

Isertitat

Naatsorsueqqissaartarfik  
Postboks 1025 · 3900 Nuuk  
Oqar.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90  
www.stat.gl · e-mail: [stat@stat.gl](mailto:stat@stat.gl)

